

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

Imaasa allassimaffiat

1. Aallaqqaasiut.....	1
2. Siunnersuummi immikkoortut pingarnerit	3
2.1. Inummut ilanngaatiq qaffanneqarnera	3
2.2. Sulinermut ilanngaatiq qaffanneqarnera aamma allatut ilusilerneqarnera	4
2.3. Akileraarutini ilanngaatit aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat il.il.	8
2.4. Sulisoqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera	11
3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat	11
4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat	15
5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat	15
6. Innuttaasunut sunniutaasussat	16
7. Sunniutaasussat annertuut allat.....	17
8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq	17

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuummi akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq pillugu isumaqatigiissutip– Nunarput najoruminarnerulersitsigu – Naalakkersuisut, Inuit Ataqatigiit aamma Siumup akornanni isumaqatigiissutigineqartup (Attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu pilersaarut 2-mi aaqqissuusseqqinnissamut sammivik 2) atuutsilernissaa siunertaavoq.

Partiit isumaqatigiissuteqartut aaqqissuusseqqinnermi sulinerup imminut akilersinnaanissaata aammalu ulluinaat innuttaasunut isertitakitsunut akunnattumillu isertitaqartartunut ajornannginnerulersinnissaata qulakkeernissaat, kissaatigaat. Aningaasaqarnikkut naligiinnginnermik annikillisitseqataanissaq aammalu sulisussat amerlanerulersinnissaannut aningaasaqarnikkut kajumissaareqataanissaq, aaqqissuusseqqinnermi kissaatigineqarput. Nunatsinni suliffeqarnermi assaat tamaasa atorfissaqartippagut, tamatumalu ilaatigut aningaasaqarnikkut ineriartortitsinissaq aammalu sulisinnaassusilittut ukiullit utoqqarnut amerlanerulertussanut pilersuisussat, ikiliartorlugit innuttaasut ineriartornerisa sunniutissaasa pakkersimaarnissaannik, qulakkeerinissaq pisariaqalersippaa.

Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq inummut ilanngaat 60.000 koruuninut qaffanneqassasoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq, sulinermut ilanngaatiq 3 procentit missaanniit 17,5 procentit missaannut sunniuteqarluartumik qaffanneqarnissaa. Sulinermut ilanngaammut ukiumut tunniunneqarsinnaasut annerpaaffissaat 11.320 koruunit

missaanniit 15.750 koruunit missaannut qaffanneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Inunnut 250.000 koruuninit annertunerusumik isertitaqartartunut, sulinermut ilanngaap 6,3 procentinik annikilliaruaartinneqartassasoq siunnersuutigineqarpoq. Kiisalu siunnersuutit matuma siuliani taaneqartut malitsigisaannik sunniutaasumik iluarsiiisoqarpoq, kiisalu tapiissutit Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutigineqartartut akileraarutigut suliarineqartarnerat pillugu erseqqissaasoqarluni. Taamaattoq siunnersuut kingulliullugu taaneqartoq akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissami ilaatinneqanngilaq.

Sulinermut ilanngaap qaffanneqarnera, pingaartumik isertitakitsunut aamma akunnattumik isertitaqartartunut suliffissaqarnissamut aammalu suliffeqarnermi peqataanissamut kajumissuseqarnerulersitsissaaq. Ilangaatip siunnerfeqartinneqarnera ingerlaavartumillu tunniunneqartarnissaa, tamatumunnga ilaatinneqarpoq. Suliffissaqarnissamut kajumissaarummut, akileraarutit saniatigut, isumaginninnikkut ikiorsiissutinit, soorlu ineqarnermut tapiissutinik, annikillisitsiaruaarnermit sunnerneqartarpoq. Isertitakitsut aamma akunnattumik isertitaqartartut isumaginninnikkut ikiorsiissutinik tigusartagaqarnerusarmata, sulinermi isertitaqarnerulernissamut kajumissuseqalernissaaq, aningaasarsiakkaanusuniit, annikinnerusinnaavoq. Sulinermut ilanngaap qaffanneqarnerani isertitakitsunut aamma akunnattumik isertitaqartartunut suliffeqartunut sunniuteqarluartumik katillugit akileraaruteqarnerpaasarneq annikillisussaavoq, tamannalu suliffeqarnermi peqataasunut pitsaasumik sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut naligiinnginneq, nunanit allarpassuarnit sanilliuttakkatsinnit annertuneruvoq. Gini-koefficient, naligiinnginnermut uuttuutaasoq, malillugu naatsorsorlugu Kalaallit Nunaanni Gini-koefficient 34,9-miilluni, assersuutigalugu Savalimmiuniit (21,0), Danmarkimiit (27,3) aammalu nunani EU-mut ilaasortaasuni, Tuluit Nunaat ilanngullugu, agguaqatigiissillugu (30,0) naligiinnginneq annertuneruvoq¹. Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinneq naligiinnginnermut tassunga annikinnerulersitseqataassaaq. Ilaatigut inummut ilanngaap qaffanneqarnera, ilanngaammut annertussusiliussamit annertunerusunik isertitaqartartunut tamanut, akileraartarnermik oqinnerulersitsissaaq. Maannakkut akileraarutitut annertussusiliussanut ataqatigiissikkaanni, tamanna aningaasaqarnikkut naligiinnginnermi nalimassaaqataassaaq. Inummut ilanngaap aamma sulinermut ilanngaap qaffanneqarnerat ataqatigiissikkaanni, tamatumani saniatigut isertitakitsunut akunnattumillu isertitaqartartunut suliffeqartunut immikkut pitsaanerulersitsinermik tamanna malitseqassaaq.

¹ Najoqqutarisaaq: Attasiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu pilersaarut 2. Gini-koefficient agguataarinnermut uuttuutaavoq nunarsuarmi atorneqarnerpaanut ilaasoq, taannalu atorlugu aningaasarsiani assigiinnginnerup annertussusaa kisitsit ataaseq atorlugu paasineqarsinnaavoq. Gini-koefficient-imi 0 aamma 100-p akornanni kisitsit pineqarpoq. Gini-koefficient 100-juusimappat assigiinnginneq annertunerpaajussaaq, inuullu ataasiinnaap inuiaqatigiinni pisuussutit nalilillilu tamaasa pigilissavai. Akerlianilli Gini-koefficient 0-iusimappat pisuussutit nalilillilu tamarmik assigiimmik inuiaqatigiinni agguataarneqarsimassapput.

Siunnersuut isumaqatigiissummi – Nunarput najoruminarnerulersitsigu – aaqqissuusseqqinnermi sammivik 1-imut, sukkunut, sodavandinut, tipigissaatinut aamma eqqiaatinut il.il. eqqussinnermut akitsuutininik qasukkartitsilluni 2024-mi upernaakkut ataatsimiinnermi piviusunngortinneqartumut, ataqatigiissillugu isigineqassaaq. Atuinnermut nioqqutissanut akitsuutit tunngaviatigut akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnerup kinguariarneratut, inunnut isertitakinnerusunut akileraarutininik nammakkersuutitut, isigineqarsinnaapput, tassami taakkua isertitaminnit atugassamik ilai, isertitaqqortunerusunit annertunerusut, atuinnermut atortarmatigut. Taamaalilluni aamma akitsuutininik appartitsinerit isertitakitsunut akunnattumillu isertitaqartartunut annertunerusumik oqilisaassisussaapput.

Aaqqissuusseqqinnerup aningaasalersorneqarnissaa arlalinnik imaqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq, sulisoqarnermut akitsuut 1 procentpointimik qaffanneqassasoq.

Akileraaruseeriaatsip sunniuteqarnerulersinneqarnissaanut ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq, akileraarutitigut ilanngaait atorneqannginnerusartut arlallit atorunnaarsinneqassasut. Tassani pineqarput meeqqanut aamma katissimallutik aappariinnut avittunut akilersuutininut ilanngaait aamma imarsiornermi nerisaqarnermut aningaasartuutaanerusartunut ilanngaait.

Tamatuma saniatigut akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq sillimmatinit aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqartunit, immiaaqqat sodavandillu puuinut maleruagassanik namminersortunngorsaanermit iluanaarutaanerusussat immikkoortinneqarnerisigut, aningaasalersorneqassaaq.

Ukiut kingulliit akini aningaasarsiornikkullu ingerlalluarnerit aalisarnermit annertuumik isertitaqarnikkut aamma suliffissarsiortut ikinnerisigut il.il. ukiuni kingusinnerusuni nunatta karsiata naatsorsuutanni aamma aningaasat inatsisaanni malunnartumik sinneqartoorutitaqarpoq. Taamaammat akileraartarnermut aaqqissuusseqqinnermi politikikut tunngaviusoq tassaavoq, sinneqartoorut tamanna aaqqissuusseqqinnermut aningaasaliissutissatut tunngaviunissaanut naapertuutsitsineq. Tamanna aamma 2025-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi allaqassaaq.

Taamaasilluni akileraartarnermut aaqqissuusseqqinneq tamakkiisumik aningaasalerneqarpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

2.1. Inummut ilanngaaitip qaffanneqarnera

Akileraartussaataasut A-nik aamma B-nik aningaasarsiallit tamarmik inummut ilanngaammik ilanngaatiginnissinnaatitaapput. Inummut ilanngaait aningaasarsianik akileraaruteqaataasussanik naatsorsuinnermi ilanngaatigineqartarpoq. Inummut ilanngaait aamma ilanngaait aalajangersimasoq inorlugit aningaasarsiaqarneq taamaalilluni akileraaruserneqartanngilaq. Inummut ilanngaaitip annertussusaa aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 67, imm. 1-mi takuneqarsinnaavoq, taannali aamma ukioq

ullorsiuteqarfiusoq sioqqullugu ukiup affaani siullermi Inatsisartut ataatsimiinneranni Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuutip akuerineqarneratigut aamma aalajangerneqarsinnaavoq.

Siunnersuutigineqarpoq inummut ilanngaasut, 2025-mi ukioq isertitaqarfiusoq aallarnerfigalugu ilanngullugulu ukiumut 48.000 koruuniniit 60.000 koruuninngorlugu 12.000 koruuninik qaffanneqassasoq. Tamatuma kingunerisaanik akileraartartunut tamanut inummut ilanngaammit annertunerusumik isertitaqartartunut, ukiumut 4.320-5.280 koruunit akornanni akileraarnikinnerulersitsisoqassaaq.

2.2. Sulinermit ilanngaasut qaffanneqarnera aamma allatut ilusilerneqarnera

Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq sulinermit ilanngaasut qaffanneqassasoq aammalu tamatumunnga pisinnaatitaasut amerlanersaannut ilanngaasut qaammatikkaartumik tunniunneqartalissasoq.

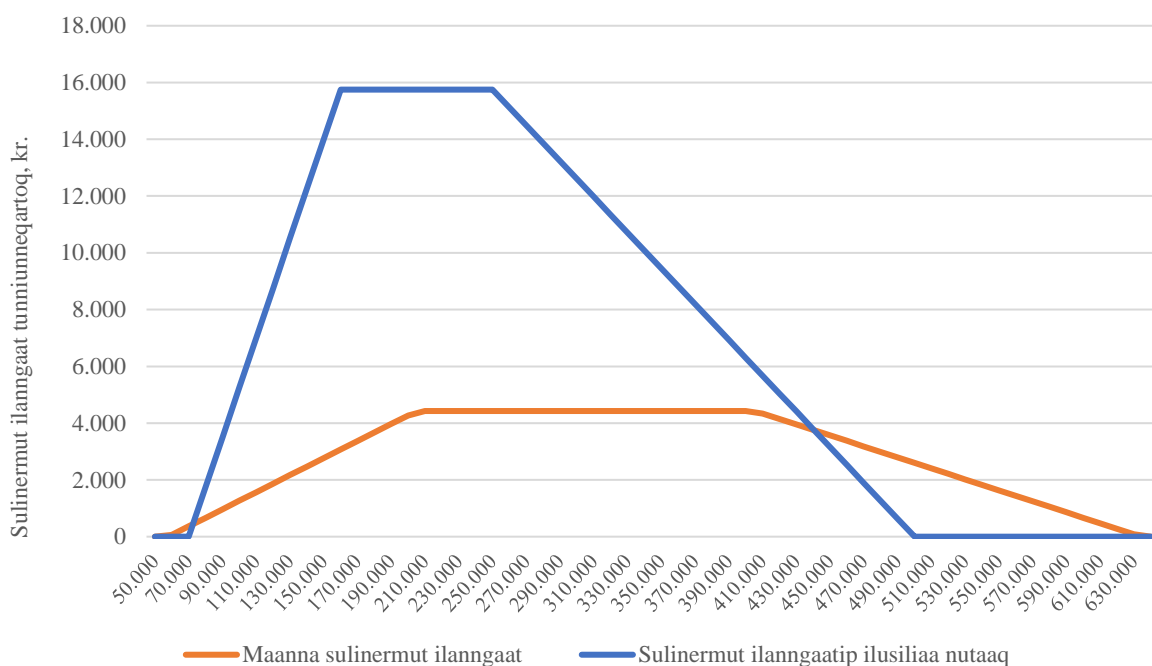
Inatsisit atuuttut malillugit 2020-mi ukioq isertitaqarfiusoq aallarnerfigalugu tamakkiisumik akileraartussaataasut sulinermit ilanngaammik, aningaasarsiat aalajangersimasut procentiattut naatsorsorneqartumik, ilanngaatiginnissinnaatitaalerput. Tamatuma kingorna sulinermit ilanngaasut tunniunneqartup nalinga, ilanngaasut naatsorsorneqartoq akileraartutut procentiliussamik tamarmiusumik amerlisarlugu, naatsorsorneqartalerpoq.

Sulinermit ilanngaammik ilanngaatiginnissinnaatitaasut aallaaviatigut tassaapput inuit Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataasut.

Sulinermit ilanngaasut nalinga ukiup isertitaqarfiusup kingorna ukiumi inaarutaasumik akileraartutissanik naatsorsuinermit atatillugu tunniunneqartarpoq. Atuutsinneqalerneraniilli siunertaasimavoq sulinermit ilanngaasut ukiup isertitaqarfiusup, taassuminnga katersiffiusup, ingerlanerani ingerlaavartumik tunniunneqartalissasoq. Tigusartagallit sulinermit ilanngaammik siunertaasumik, suliffeqarnissamut kajumissuseqarnerulerlutik misigisimanissaannik qulakkeerinnissamut, ingerlaavartumik tunniussisarnissaq qitiusutut nalilerneqarpoq.

Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq sulinermit ilanngaasut qaffanneqassasoq. Tulliullugu siunnersuutigineqarpoq maleruagassat arlalitsigut allannngortinneqassasut, sulinermit ilanngaasut il.il. ingerlaavartumik qaammatikkaartumik tunniunneqartarnissaanut tunngavissiiisumik.

Takussutissiaq 1 Takussutissiami matuma kingulianiittumi maannakkut aaqqissuussinermi (2022) aammalu siunnersuummi assigiinngitsunik isertitaqartartuni sulinermut ilanngaatip tunniunneqartarnera, takutinneqarpoq

Inuit 25.300-t missai aaqqissuusseqqinnerup kingorna sulinermut ilanngaatiginnittassapput. Taakkunanga inuit 6.200-t sulinermut ilanngaatip annerpaaffissaanik ilanngaatiginnittassasut naatsorsuutigineqarpoq. Takussutissiami takutinneqarpoq, sulinermut ilanngaat siusinnerusukkut pisunit ilusiliami nutaami malunnaatilimmik sukkanerusumik atuutsikkiartuaarneqassasoq, taamatullu sulinermut ilanngaat sukkanerusumik atorunnaarsikkiartuaarneqassasoq. Isertitakitsut akunnattumillu isertitaqartartut ullumikkut pisartunit annertunerusumik iluaquserneqarnissaat, ilusiliami nutaami pingaartinneqarpoq. Taamaaliornermi isertitakitsunut iliuuseqarluni suliffeqarnissaq pilerinarnerulersinneqassaaq. Peqatigisaanik aningaasaqarnikkut naligiinnginneq ilusiliami annikinnerulersinneqassaaq.

Inunnut ingerlaavartumik ilanngaammik naatsorsuunneqarsinnaasunut, sulinermut ilanngaat 2025 aallarnerfigalugu ilanngullugulu tiguisissap NemKontoanut qaammatikkaartumik tunniunneqartalissaaq. Ilangaat inunnut aningaasarsialinnut, aalisartunut piniartunullu tunisinnerminnit isertitaminnik tiguisartunut, aammalu inunnut namminersorlutik inuussutissarsiummik ingerlatsisunut aammalu qaammatikkaartumik B-nik akileraarutinut akiliisartunut, qaammatikkaartumik tunniunneqartalissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq sulinermut ilanngaatip naatsorsorneqartarnera allangortinneqassasoq, taamaalilluni ilanngaatip nalinga tunniunneqartussaq, inatsisip oqaasertaannit toqqaannartumik paasineqarsinnaassalluni. Inatsisit atuuttut malillugit sulinermut ilanngaat aningaasarsianut tunngaviusut, inummut ilanngaammit aamma ilanngaammit aalajangersimasumit annertunerusut, 7 procentiattut naatsorsorneqartarpoq. Sulinermut ilanngaatip nalinga tunniunneqartussaq tulliullugu ilanngaatissatut naatsorsorneqartarpoq akileraarummut procentiliussamit amerlisarlugu, naatsorsorneqassaaq. Allanguutissatut siunnersuutigineqartuni taakkunani, nalinga inatsisip oqaasertaannit

toqqaannarnerusumik paasineqarsinnaassaaq. Taamaaliornermi ilanngaatiq nalinganik naatsorsuisarneq pisariinnerulersinneqassaaq. Tamatuma saniatigut, inuit tamarmik kommuni najugarisaat apeqqutaatinnagu, sulinermit ilanngaammik assigiimmik tunniussivigineqartassapput.

Aningaasartaannut annertussusiliussat allannguuteqarnerat aamma ilanngaatiq atorunnaarsinnissaat eqqaassanngikkaanni, kikkut ilanngaatiginnissinnaatitaanerit imaluunniit ilanngaammut aningaasarsianut tunngaviusut, allanngortinneqanngillat.

Ilanngaatiq immikkut IT atorlugu periaatsimit, teknikkikkut akileraaruseeriaatsimit maannakkut IT atorlugu periaatsimit immikkoortisimaneqartumit, tunngavissinneqassaaq. Akileraaruseeriaatsip pisariitsuutiinnarnissanut tamanna pivoq. Qaammatikkaartumik sulinermit ilanngaatiq tunniunneqartarneranut, paasissutissat akileraaruseeriaatsimi nalunaarsorneqartut, aallaavigineqartarnerat, ingerlaannassaaq. Akileraaruseeriaaseq tassunga atatillugu aningaasarsianut paasissutissanik nalunaarsukkanik il.il., inunnut tamatuminna pisinnaatitaasanut ilanngaatiq naatsorsorneqarnissaanut tunniunneqarnissaanullu atorneqartussanik, pilersuisutut ingerlassaaq.

Tunniussigallarnernut naatsorsuineq, tunniussineq iluarsisarnertu IT atorlugu periaatsimi, akileraaruseriffiup atuutsiligassaani, ingerlaannartumik pisassapput. Siunnersuummi akileraaruseriffik periaatsip ingerlatsinikkut naapertuuttumik ilusilernissaanut tunngatillugu annertuumik eqaatsumik sulisinnaalersinneqassaaq. Naatsorsuutigineqartariaqarpoq periaatsimi naliliinissamut sakkussap naammattunik paasissutissanik nalunaarsukkanik tunngavissaqalernissaata il.il. tungaanut, periaatsimi ukioq siulleq ingerlaavartumik naatsorsuinerit aammalu naggataatigut naatsorsuinerit akornanni nikerartoqartassasoq.

Ingerlaavartumik tunniussisarnermi aningaasarsiat akileraaruseriffiup sulisitsisunit, tunitsivinnit aammalu akileraarutinit B-nik akiliinernit tigusaq pillugit paasissutissat aallaavigineqassapput. Naatsorsuutigineqarpoq akileraaruseriffimmi sulisitsisunit nalunaaruteqarnerit tiguneqareernerisa kingorna tunniussineq kingusinnerpaamik qaammatit 2-t qaangiunneranni pisassasoq. Assersuutigalugu sulisitsisut aprilip qaammataani marsip qaammataanut aningaasarsianik nalunaaruteqartassapput. Marsip qaammataanut ilanngaatiq taamaalilluni kingusinnerpaamik juunip qaammataani akilerneqartassaaq.

Taamaattoq sulinermit ilanngaatiq tunniunneqarnissaanut paasissutissat taakkua kisimik aallaavigineqarsinnaanngillat, assami aningaasarsiat taaneqartut taakkua aningaasarsiat aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqartut katillugit inernerisa ilaannik taamaallaat takutitsimmata. Isertitat arlaqarput, soorlu nunanit allanit isertitat, pissarsiassanik tunniussinerit aammalu ajunngitsorsiassat akileraaruteqanngitsut arlallit, tamarmik aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqartut, kisianni akileraaruseriffiup aatsaat ukiup naareernerata kingorna paasissutissanik pissarsiffigisagai.

Akileraaruseriffiup taamaattumik sulinermut ilanngaat eqqortoq eqqorniarsaralugu, inummut ukiumoortumik aningaasarsianut tunngaviussatut naatsorsuutigineqartunik missiliuineq – missingersuineq – tunngavigalugu ingerlaavartumik tunniussinerit taakkua iluarsisassavai. Aningaasarsianut paasissutissat pissarsiarineqarsinnaalertarneri ilutigalugu, missiliuineq ukiup ingerlanerani allanngortassaaq. Missiliuinerup allanngortinneqarnera, pingaartumik innuttaasunut aktiaatinit il.il. pissarsiassanik tigusaqartartunut imaluunniit nunanit allanit isertitaqartartunut, sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Isertitat innuttaasut aalajangersimasumik aningaasarsiaqarlutik sulisarneranneersuuppata, taakkua isertitaannut tunngasut ukiup ingerlanerani malunnaatilimmik allanngorsimanngippata, aallaaviatigut missiliuinerit allanngortinneqarnerannit taakkua kalluarneqassanngitsut naatsorsuutigineqarpoq.

Inuit ingerlaavartumik tunniussisarnerit pillugit paasissutissat innuttaasunut nittartagaq Sullissivik.gl aqputigalugu takusinnaassavaat. Allaffissornikkut suliakkersuinissaq annikillisinniarlugu, tunniussigallarnernut Akileraarusiinermik Aalajangiisartunut naammagittaalliornissaq inatsimmi periarfissaqartinneqanngilaq. Akileraaruseriffik tamatuma saniatigut, allanngortitsineq 2.000 koruuninik amerlanerusunilluunniit tunniussinissamut pissutissaqalersitsisinnaappat, aatsaat sulinermut ilanngaammik ingerlaavartumik tunniussisarneq pillugu suliaassanik suliarinnittassaaq. Taamaattoq innuttaasooq apeqqutissaqaruni il.il. ukiup ingerlanerani akileraaruseriffimmut saaffiginnissinnaavoq, ilanngullugu assersuutigalugu ingerlaavartumik tunniussisarnerit unitsinniarlugit, assersuutigalugu inuk Kalaallit Nunat qimallugu nuuppat imaluunniit ilanngaammik tigusaqarnissamut aningaasanut killiliussaqaangerlugu isertitaqarnissani naatsorsuutigippagu. Tamatuma saniatigut Akileraaruseriffik nammineq ingerlataminik atortoqarani iluarisinnissamut periarfissaarutsinneqanngilaq.

Ukiup tunniussiviusup kingorna ukiumi (ukioq inaarutaasumik akileraarutinut naatsorsuiffiusooq) ukiumi isertitaqarfiusumi aningaasarsianut tunngaviusunut, ukiumut sulinermut ilanngaatip nalinga katillugu aammalu sulinermut ilanngaammut tunniukallarneqarsimasunut naatsorsukkat nassiunneqassapput. Ukiumoortumik naatsorsukkat akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu Akileraarusiinermik Aalajangiisartunut naammagittaalliutiginneqarsinnaapput. Allaffissorneq isumagalugu siunnersuutaavoq, qaammammut sulinerup ilanngaammi tunniunneqartarnerata annertussusaanik maalaaruteqarsinnaaneq atorunnaassasoq.

Sulinermut ilanngaataagallartumi annikinaaraluni tunniussisoqarsimappat, tassani sinneruttut ukiumoortumik naatsorsukkanut atatillugit tunniunneqassapput. Pisuni tamaginni ingerlaavartumik tunniussisoqarsinnaanngikkaluartoq, ilanngaammut pisinnaatitaasut ukiumi inaarutaasumik akileraarutinik naatsorsuiffiusumi, ukiumoortumik isertitat paasineqarfianni, sulinermut ilanngaat pissarsiassaataq tunniunneqassaaq.

Annertunaarlugit tunniussisoqarsimappat, sulinermut ilanngaati kingusinnerusukkut tunniunneqalernerani annertunaarlugit tunniunneqarsimasut akilersinneqassapput. Annertunaarlugit tunniunneqarsimasut ilanngaammik kingusinnerusukkut tunniussinermi ilanngaatigalugit akilersinneqarsinnaangippata, piumasaqaat 2.000 koruuninit annertuneruppat, taakkua akileraaruseriffimmit piumasaqaatit akilersinniarneqassapput. Tamatuma saniatigut akiitsut akilinngitsuukkat allatigut akileraarutit sinnerisut suliarineqassapput.

Siunertarineqarpoq allaffissornikkut nammakkersuinerit annikillisinnissaat aammalu annertunaarlugit tunniussinissap aarlerinaateqarnerata annikillisinnissaa siunertaralugit, ilanngaatinik ilusilersuinissaq. Taakkuninnga sillimaniaraluaanniluunniit, annerunaarlugit imaluunniit annikinaarlugit tunniussisoqartarluni, pisoqartartussaavoq. Pissutsit sulinermut ilanngaati annertussusaanut sunniisinnaasut tamarmik siumut eqqoriarneqarsinnaasussaangillat. Assersuutigalugu inuup ukiup ingerlanerani annertuumik aningaasarsiai qaffappata imaluunniit suliffeeruppat, tamanna ukiumut aningaasarsianut tunngaviusunut sunniisussaavoq, taamaallillunilu aamma sulinermut ilanngaammut inuup pisinnaatitaaffigisaanut, sunniisussaalluni. Tamatuma saniatigut arlalinnik kukkusoqarsinnaavoq, ilanngaati tunniunneqarsinnaanginneranik imaluunniit kukkusumik ilanngaammik tunniussisoqarneranik, malitseqarsinnaasumik. Assersuutigalugu sulisitsisoq aningaasarsianik A-nik nalunaarutiginninngippat, nalunaarutiginninnermini kukkusimappat imaluunniit namminersorluni inuussutissarsiortoq isertitaminik nammineq nalunaarsuinngippat, tamanna pisinnaavoq, taamaattumik taakkua akileraaruseriffimmi missiliuinikkut annertussusiliiffigineqartariaqarlutik.

Ilanngaati ukiup isertitaqarfiusup kingorna ukiumi inaarutaasumik akileraarutininik naatsorsuiffiusumi tunniunneqartartut, sulinermut ilanngaati qaammatikkaartumik tunniunneqarallartalernissaanut allangortinneqarnerata malitsigisaanik inuit 2024-mi ukiumi isertitaqarfiusumi ilanngaammik katersisimasut, 2024-mut sulinermut ilanngaammik 2025-mi tunineqartussangussapput aammalu sulinermut ilanngaati 2025-mut sulinermut ilanngaati taakkununga qaammatikkaartumik tunniunneqartalertussaallutik.

2.3. Akileraarutini ilanngaati aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat il.il.

Akileraarutineramik aqqissuusseqqinnissamat ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq akileraarusiinermi ilanngaati arlallit annikinnerusut atorunnaarsinneqassasut. Siunertaavoq akileraaruseeriaatsip pisariinnerulersinneqarnissaa, aammalu allaffissornikkut nammakkersuutit uppersaanissamullu piumasaqaati ilanngaatinut taakkununga atasut, suliaqarnermi atorneqanginnerusimasut, peerneqarnissaat.

Maannamut ilanngaatiginnissinnaatitaanermik atorluaasimasut, siunnersuutip atuutilernerani 2025-mi ukioq isertitaqarfiusoq aallarnerfigalugu ilanngullugulu taamatut ilanngaatiginnittarneq annaassavaat. Paarlattuanik allatuulli inummut ilanngaati

qaffanneqarnerani aammalu sulinermut ilanngaatip qaffanneqarnerani pineqartunut ilaatinneqarput.

Meeqqanut akilersuutininut aamma aapparislamut akilersuutininut ilanngaatip atorunnaarsinneqarnera

Akilersuutininik akiliisussaataasooq (akilersuutininik akiliisussaq), meeqqanut imaluunniit aapparislamut avissimasamut imaluunniit averusersimasamut akilersuutininut akilersimasanut ilanngaatiginnittarpoq, takuuk aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 26. Ilanngaatiginninnissamut piumasaqaataavoq, akilersuutit akilernissaannut inatsisitigut pisussaaffeqarneq, aammalu piumasaqaat akiligassanngoreersimasooq akilerneqarsimasorlu.

Akilersuutit akilersuutininik tiguisussap aningaasarsiaani akileraaruteqaataasussani ilaatinneqarput, takukkit § 26, imm. 4-mi aamma § 5, imm. 4-mi erseqqissaanerit. Meeqqanut akilersuutit akilerneqarsimanngippata, angajoqqaap meeqqap najugaqarfigisaata sioqutsisumik meeqqanut akilersuutit kommunimit tunniunneqarnissai piumasarisinnaavaa. Taamatut pisoqartillugu kommuni akilersuisussamut piumasaqaateqarluni akiliisussanngortarpoq.

Meeqqanut aapparislamullu akilersuutininut ilanngaatiginnissinnaatitaaneq qaqutigunnaq atorneqartarpoq. 2022-mi 7,8 mio. koruunit ilanngaatigineqarsimasut nalunaarsuisoqarpoq. Ilanngaat meeqqanut aamma aapparislamut akilersuutininut qanoq agguarsimanersoq oqaatigineqarsinnaanngilaq.

Sanilliukkaanni kommunit sioqutsisumik akilersuutininut tunniussinernut aningaasartuutit akilersimasaat missiliorneqarput 2020-mi 35 mio. koruuninit annertunerusut. Taamaattumik akilersuutit tunniunneqartut annertunerpaartai kommuninit akilerneqartarput.

Aapparislamut akilersuutit akilerneqarsimasut tamarmiusut pillugit paasissutissaqanngilaq. Aapparislamut akilersuutininik aalajangersaasarneq suli qaqutigoorneruleriartarpoq, tamatumunngalu ilaatigut inuiaqatigiit ineriartornerat pissutaavoq, tassani apparit tamarmik suliffeqartarnerat suli nalinginnaaleriartarluni. Rigsombudi paasissutissii voq akilersuutininut suliassat ikittuinnaasut naliliisoqartoq, ukiumut suliassat 25-nit ikinnerusarlutik. Taamaattoq aapparislamut akilersuutit pillugit isumaqatigiissutit ilai Rigsombudimi suliarineqartanngillat.

Akileraartarnermik aaqjissuusseqqinnissamut ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq meeqqanut aapparislamullu akilersuutininut ilanngaatiginnissinnaatitaaneq atorunnaarsinneqassasoq. Tulliullugu siunnersuutigineqarpoq, meeqqanut akilersuutit aamma aapparislamut akilersuutit, akilersuutininik tigusaqartartumut akileraarutaarutsinneqassasut. Taamaaliornermi akilersuutininik tigusaqartartup aamma isertitanut, akilersuisumi – ilanngaatiginnissinnaatitaanerup atorunnaarsinneqarnera pissutigalugu – ataasiarluni akileraaruserneqareersimasut, akileraaruserneqannginnissaa, pinngitsoortinneqassaaq.

Taamatuttaa aapparisaamut akilersuutit, taakkua malittarisassat aapparisaamut akilersuutini aalajangersaanermut atorneqartut iluanniitinneqarpata, akilersuutini tigusaqartartumut akileraarutaarutsinneqarput. Taamaattumik malittarisassat aapparisaamut akilersuutini akileraaruserneqartussaannngitsunut annerpaaffissat atorneqassapput, tassami aappariit avissimasut akornanni tunniussinerit aallaaviatigut akileraaruteqaataasussaammata (tunissutit).

Imarsiormermit nerisaqarnermut aningaasartuutaanerusartut ilanngaatigineqartarnerisa atorunnaarsinneqarnera

Inatsisit atuuttut malillugit inuup umiarsuarmi sulinera pissutaalluni nerisaqarnermut aningaasartuuteqarneruneranut ilanngaatiginninnissaq pisinnaatitaaffiuvoq. Taamaattoq ilanngaatiginnissinnaanissamut nerisaqarnermut aningaasartuutit akeqanngitsumik nerisaqarnermut annertussusiliussat, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 19 a, imm. 6-imi aalajangersarneqartut, sinnersimasussaannngilaat. Ilangaatiginninnissamut inatsimmi tunngavigineqarpoq aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 24.

Siunnersuutigineqarpoq aaqqissuusseqqinnermut ilaatillugu, akileraaruseeriaatsimik pisariillisaanissaq siunertaralugu ilanngaat taanna atorunnaarsinneqassasoq. Ilangaat ullumikkut annikitsuinnarmik atorneqartarpoq, aammalu aningaasartuuteqarnerusimanermut uppersaammik tunniussinissaq tunngavissaatinneqarluni, tamannalu allaffissormermit attuumassuteqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutit, ineqarnermut politikikkut suliniutissanut ilaatillugu tunniunneqartartut

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 13 malillugu aningaasarsiani akileraaruteqaataasussani aamma aningaasaatinik piginnittunit (aktiaatillit imaluunniit piginneqataasut) ingerlatseqatigiiffimmut tapiissutit tunniussinerit, aamma pineqartunut ilaatinneqarput.

Namminersorlutik Oqartussanit tapiissutaasimappata, aamma tamanna pingaarnertut maleruagassaavoq, kisianni taamaattoq Inatsisartut, imaluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu ataatsimiititaliap, pisuni taakkunani aningaasaliinissamut oqartussaaneranni, tamatumani maleruagassat tunngavigineqartut tapiissutit qanoq tunniunneqarsimanerannut, tapiissutit akileraarutitigut suliarineqarnissaat isummerfigineqarsimanersoq, nassuiarneqarnerat tunngavigineqartarpoq.

Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut aningaasaatinut tapiissuteqarneq, ineqarnermut politikikkut suliniutini ingerlatsinissamut ilaatillugu tapiissutigineqartunik, tassani pineqarsimappat, tapiissutit akileraaruserneqarnissaat ataatsimut isigalugu, tapiissutit akileraaruserneqarnissaat sillimaffiniarlugu, taakkua qaffasinnerusumut inissinneqarnerannik

kinguneqaannartussamik tapiissuteqartoqarnerani, siunertaasumut naapertuuttussaangilaq. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, tapiissutit taamaattut akileraaruteqaataasussaangitsut, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 34-mi erseqqissarneqassasoq. Siunnersuummut ataasiakkaatigut pissutigineqarpoq peqqinnissaqarfimmi nukinginnartumik unnuisarfissamut inissiinerni unammilligassat iliuuseqarfineqarnerat.

2.4. Sulisoqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera

Sulisoqarnermut akitsuut inatsisit atuuttut malillugit 0,9 procentiuvoq. Tassunga ilanngutissaaq erninermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut aningaasaateqarfiup aningaasalersorneqarneranut, namminersortuni suliffeqarnermut akiliutissap maannakkorpiaq 0,2 procentiunera.

Sulisoqarnermut akitsuut sulisitsisunit tamaginnit akilerneqartarpoq, tassani ilaanatik naalagaaffik taassumalu sullissivii, aningaasarsiat katinnerannit procentinngorlugu annertussusilerlugu. Aningaasarsiat katinneranni ilaatinneqarput aningaasarsiat aamma inuttut kiffartuussinermut tunngasuni suliaqarnermut aningaasarsiaritinneqartut, kiisalu siulersuisunut ataatsimiititalianullu il.il. ilaasortanut akissarsiaritinneqartut ajunngitsorsiassallu. Taamaattoq sulisitsisut Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiassanut aaqqissuussinernut akiliutaat, akileraarummi ilaatsinnginnissamik pisinnaatitaanermi pisartooq, aningaasarsiat katinneranni ilaatinneqanngilaq. Akitsuutinit iluanaarutit inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut suliassaqarfimmi ilinniaqqinnissap piginnaangorsaanissallu aningaasalersorneqarnerannut atugassanngortinneqarput.

Siunnersuutigineqarpoq sulisoqarnermut akitsuut aningaasarsiat katinnerisa 1,9 procentianik annertussuseqalersillugu 1 procentpointimik qaffanneqassasoq. Erninermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut aningaasaateqarfimmut akiliutit ilanngullugit taamaalilluni taanna sulisitsisunut namminersortunut 2,1 procentinik annertussuseqalissaaq. Tulliullugu siunnersuutigineqarpoq akitsuutinit iluanaarutit aalajangersimasumut atugassanngortinneqartarneri atorunnaarsinneqassasoq, taamaalillutik isertitassat siunissami Nunatta Karsianut ilaatinneqalissallutik. Allatigut sulisoqarnermut akitsuut allanngortinneqanngilaq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Siunnersuut kisitsisini pingaarnerni pisortanut ukiumoortumik aningaasaqarnikkut makkuninnga sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Iluanaarutit allannguutaat - aningaasartuutit	
(Mio. kr.)	Sunniutaa
Inummut ilanngaatip 12.000 koruuninik qaffanneqarnera	-197,3
Sulinermut ilanngaatip qaffanneqarnera aamma allatut ilusilerneqarnera	-169,4
Aningaasartuutaanerusut katillugit	-366,7
Iluanaarutit allannguutaat - aningaasalersuineq	
(Mio. kr.)	Sunniutaa
Ilanngaatit aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat	3,1
Sulisoqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera	126,7
Iluarsaaqqinnermi suliniutit*	120,0
Nunata Karsiata sinneqartoorutaannik annikillisitsineq	116,9
katillugit	366,7

* Iluarsaaqqinnermi suliniutit	
(Mio. Kr.)	Sunniutaa
Sillimmatit iluarsaaqqinnernut immikkoortinneqartut	35,0
Iluanaarutaanerusussat imeruersaatit puuinut akitsuutit	85,0
Katillugit	120,0

Nassuiaatit:

Takussutissiani kisitsisit takutinneqarput 2022-mi ukiumut isertitanut kisitsisit aallaavigalugit suliniutissanut ukiumoortumik iluanaarutissat sunniutissai missiliorneqartut. 2022-mi kisitsisit aningaasarsianut paasissutissanit pissarsiarineqarsinnaasunit nutaanerpaajupput. Missiliuinnermi toqqaannartumik suliniutissanut sunniinerit aallaavigineqarput, taamaalillunilu ineriartortuartunik sunniinerit utertitsinerillu ilaatinneqaratik. Kisitsisit siumut naatsorsorneqanngillat. Siumut naatsorsuinerup kisitsisit imminnut attuumassuteqarnerat sunnertussaagaluarpaa, tassani taakkua aningaasat naleerukkiartornerannut kisitsisit il.il. taakkua assingi tunngavigalugit siumut naatsorsorneqartussaassagaluarmata.

Akileraaruseeriaatsimi aaqqissuusseqqinneq, inummut ilanngaatip aamma sulinermut ilanngaatip qaffanneqarneratigut, aningaasaqarnikkut pisoqarnerulersitsisinnaapput, taamaalillunilu pisortanut aamma akileraarutinit iluanaaruteqartitsisinnaalluni. Taakkua ineriartortuartumik sunniinertut taagorneqartut pissutaallutik akileraarutininik appaanerit aalajangersimasumik annertussusilimmik aaqqissuusseqqinnerup aningaasalersorneqarneranut iluaqutaasinnaapput.

Aningaasalersuinnermi ilaasoq taanna pissusiviusuni taamaallaat ilaannaanut aningaasalersuisussaavoq aammalu akileraaruseeriaatsimik aaqqissuusseqqinnermut tunngatillugu annertuumik kinguaattooruteqarfiusarluni. Taamaattumik akileraartarnermik

aaqqissuusseqqinnissaq pingaarnertut maleruagassatut tamakkiisumik aningaasalersorneqarsimasariaqarpoq.

Akilerartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut siunnersuutaasumut sunniutissat taakku naatsorsorneqarnissai paasissutissatigut pisariusorujuussapput. Minnerunngitsumik aamma, siusinnerusukkut aaqqissuusseqqinnerni innuttaasut pissusai allanngorsimasut tungavigineqartariaqassaaq. Nunatsinni taama pissusinik allanngortoqarnerani aningaasaqarnikkut atuagaateqartoqanngilaq imaluunniit ilisimatusaatitaqanngilaq tunngaviusinnaasunik taakku naatsorsornissaannut. Nunatsinni pissusinik naatsorsuinertaqanngippat, akilerartarnermik aaqqissuussinermi sunniutissat naatsorsorneqarsinnaanngillat. Taamaammat aaqqissuussinermut aningaasalersuinissamik naatsorsuinermi sunniutit taakku ilanngunneqanngillat.

Sunniinissat ineriartortuartussat nalorninartorta qaraluartut aamma naatsorsorneqarsinnaanngikkaluartut naatsorsuutigineqartariaqarpoq akilerartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq, sulisussaqaqarnerulernerani namminersortullu atuinerulerneranni pisortat isertitaannut pitsaasumik iluaqusiissasoq.

Sulisogaqarnermut akitsuutip qaffasinnerulersinneratigut, pisortat namminersortullu sulisitsisut aningaasartuutaannut qaffaasussaavoq, taamaammallu pisortat aningaasartuutaannut allanut aamma ingerlatseqatigiiffinnut akilerarutinit isertitaannut anikinnerulersitsissalluni. Sulisogaqarnermut akitsuummik qaffaanermut aningaasartuuteqarneruneq pisortani sipaaruteqarnermik kinguneqassasoq naatsorsuutaavoq. Sipaarnerit taakku qanoq issanerit politikikut aalajangiinerit apeqqutaassapput. Ingerlatseqatigiiffiit aamma sulisogaqarnermut akitsuummik qaffaanermut aningaasartuuteqarnerunerit sipaaruteqarnikkut, sinneqartoortutit annikinnerulersitsinikkut imaluunniit suliniutit allatigut oqimaaqatigiissaarneqarnissaannut tunngatillugu aalajangiineri apeqqutaassapput. Namminersortullu Oqartussat sulisogaqarnermut akitsuutinut aningaasartuutai, 2022-mi akit tunngavigalugit, ukiumut 28 mio. kr.-nut qaffassasut naatsorsuutaavoq. Nunatta Karsiata siunissami iluanaarutaa annikinnerulerneratigut aningaasaliineq ajortumik kingunerisassaqaqarnissaa naatsorsuutaanngilaq, Nunatta Karsiata aningaasartuuteqarnerunissaa missingersuutitigut piumasaqaatinit killilersorneqarmat.

Aaqqissuusseqqinnerup sulisussarsiornermut ima sunnerneqarsinnaavoq, inuit amerlanerit suliffitaarnersut imaluunniit inuit suliffeqareertut, aaqqissuusseqqinnerup kingunerisaattut, annikinnerusumik annertunerumilluunniit sulerusunnarsut. Sulisogaqarnermut akitsuutip kisimi qaffasinnerulersinnera suliffillit amerlisarsinnaavai, ilanngaatillu 250.000 kr.-nit 500.000 kr.-nut atorunnaarsinnera aamma sulisogaqarnermut akitsuutip qaffasinnerulersinnera kiisalu inummut ilanngaatip qaffasinnerulernerata ataatsikkut sulisussarsiornermik annikinnerulersitsissasoq naatsorsuutaavoq. Naatsorsuutaavorli annikinnermik akunnattumillu isertitallit suliffissarsiornerannut ajunngitsumik kinguneqassasoq, isertitallillu sinnerinut naatsorsuutaalluni, sulinerup ilanngaatip annikinnerulersinneqarnerata aamma inummut

ilanngaatip qaffasinnerulernerata kingunerisaattut, suliffissarsiorneq ajortumik kingunerisassaartoq.

Meeqqanut akilersuutit aapparismullu akilersuutit, annertussusiliussassatut ilitersuutigineqartut malillugit tunniunneqartartut, siunnersuut malillugu akilersuutit tigusaqartussamut akileraaruteqaataasussaajunnaarsinneqarnerat, innunut akileraarutinit iluanaarutissat katillugit annikillinerannik malitseqqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassani 2022-mi kisitsisit aallaavigalugit 150.000 koruunit missaanniissasoq naatsorsuutigineqarluni. Taamaattoq aningaasartaasa annertussusaat pissutigalugu, aammalu iluanaarutissat annikillinerat eqqornerusumik missiliorneqarsinnaanngimmat, aningaasartai matuma siuliani takussutissiami ilanngunneqanngillat.

Toqqaannartumik iluanaarutitigut sunniuteqarnissaata saniatigut aqqissuusseqqinneq, akileraaruseriffimmi sulinermit ilanngaatip ingerlaavartumik tunniunneqartalernissaanut IT-mik ineriartortitsinissamik, kiisalu annikinnerusunik naleqqussaanissamik pisariaqartitsinermik malitseqartussaavoq. Pingaartumik tassani ataasiartumik aningaasartuuteqarnissaq pineqarpoq. Aningaasartuutissat 10 mio. koruuninut missiliorneqarput aammalu 2024-mut Aningaasanut inatsisip iluani nuussinikkut aningaasalersorneqassasoq naatsorsuutigineqarluni. Konto pingaarnermi 10.98.02 Nunami namminermit digitalinnngorsaanerup atuutinneqalernissaa, konto pingaarnermi 82.24.01, suliassaq 90.025, 2024-mit atuutilersumik sulinermit ilanngaat/tapiissutit, aningaasassanik nuussinissaq pillugu Aningaasaqarnermit Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqarpoq.

Sulinermit ilanngaammik ingerlaavartumik tunniussisarnermit ingerlatsinermit allaffissornermullu ukiumoortumik aningaasartuutissat, pingaartumik innuttaasunik sullissinissamut minnerpaamik ukioq tamaat sulisussanik marlunnik pisariaqartitsinissap naatsorsuutigineqarnera, kiisalu periaatsimik ingerlatsinermit aserfallatsaaliuinerimullu, pilersuisunut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutinut aammalu eBoks aqutigalugu nassiussinernut aningaasartuuteqarnissaq aallaavigalugit, 2,0 mio. koruuniussasut naatsorsuutigineqarpoq.

Kommuninut aningaasaqarnikkut allaffissorinikkullu sunniutaasussat

Ataatsimut isigalugu aqqissuusseqqinnissaq 2022-mi aningaasarsianut paasissutissat aallaavigalugit kommuninut makkuninnga aningaasaqarnikkut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Iluarsaaqqinnerup kommunit aningaasaqarnerannut sunniutai	
(Mio. Kr.)	Sunniutaa 2022-mi kisitsisit
Inummut ilanngaatiq qaffanneqarnera	-150,2
Akilerarusiinermi ilanngaatiq aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat	2,3
Sulisoqarnermut akitsuutit qaffasinnerusut	-35,7
Katillugit	-182,6

Aaqqissuusseqqinneq kommuninut annertuunik allaffissornikkut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Inummut ilanngaatiq qaffanneqarnera aammalu ilanngaatiq aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat, inunnut akilerarusiinermit iluanaarutissanut sunniisussaapput. Kommunit taamatuttaaq sulisoqarnermut akitsuutip qaffakkiartorneranit sunnerneqassapput.

Inummut ilanngaatiq qaffanneqarnera tunngavigalugu kommunit aningaasartuutaannut taarsiisoqassanersoq pillugu apeqquq, kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatiginninniarnerni ilaatinneqarsinnaassapput.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Aningaasarsianit akilerarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata aamma akileraruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaannut siunnersuutit imminermi inuussutissarsiortunut annertuunik sunniuteqassangatinneqanngillat.

Sulisoqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera sulisitsisut namminersortut aningaasartuuteqarnerulernerannik malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, taakkua 2022-mi aningaasarsianut paasissutissat aallaavigalugit katillugit 63 mio. koruunit missaanniittussatut missingersorneqarlutik. Ingerlatseqatigiiffiit sulisoqarnermut akitsuummik qaffaanermut aningaasartuuteqarnerunerit sipaaruteqarnikkut, sinneqartoorutinik annikinnerulersitsinikkut imaluunniit suliniutit allatigut oqimaaqatigiissaarneqarnissaannut tunngatillugu aalajangiineri apeqqutaassapput

Innuttaasut ukiumut katillugit 366 mio. koruuninik annertunerusumik atugassaqalernerannik, siunnersuut malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu nammineq atuinerup annertusiartorneranik malitseqassaaq. Tamanna pingaartumik isertitakitsunut akunnattumillu isertitaqartartunut atuutissaaq. Nammineq atuinerup annertusinera inuussutissarsiortunut ilaqaataassaaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Siunnersuutit pinngortitamut, avatangiisinut imaluunniit inuit peqqissusaannut annertuunik sunniuteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Ataatsimut isigalugu akileraartarnermik aqqissuusseqqinnissaq innuttaasut aningaasarsiaannik atorneqarsinnaasunik, 2022-mi aningaasarsianut paasissutissat aallaavigalugit, ukiumut 366 mio. koruuninik annertusitinneqassasut, naatsorsuutigineqarpoq.

Taamaattoq akileraartartut ataasiakkaat akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermi ataatsimut isigalugu iluanaaruteqarnerlutik imaluunniit annaasaqarnerlutik misigineraat, pineqartup ataatsimoortumik isertitaannut tunngasut taamatullu ilanngaammik annaasaqarnerup naleqarnera, apeqqutaasussaapput.

Takussutissiami matuma kingulianiittumi akileraaruteqareernermi aammalu sulinermut ilanngaateqareernermi, isertitaqartartunut agguarlugu, aningaasarsianut aqqissuusseqqinnerup sunniutissai takutinneqarput.

Tamakkiisumik isertitat nikeriartarnerat / Kr.	Isertitani isertitaqartartut inuit amerlassusaat 1	Akileraaruteqareernermi isertitat allannguutaat	Sulinermut ilanngaatip tunniunneqartup allannguutaat	Aningaasani atorneqarsinnaasuni allannguut tamarmiusoq
0-49.999 kr.	8.259	0	0	0
50.000-99.999 kr.	4.856	3.250	552	3.802
100.000-149.999 kr.	6.489	4.946	3.677	8.623
150.000-199.999 kr.	5.237	4.963	7.808	12.771
200.000-249.999 kr.	3.842	4.940	10.783	15.722
250.000-299.999 kr.	3.510	4.952	9.641	14.594
300.000-399.999 kr.	5.424	4.927	5.502	10.428
400.000-499.999 kr.	4.283	4.961	195	5.156
500.000-599.999 kr.	2.788	4.825	-1.437	3.388
600.000-699.999 kr.	1.515	4.804	-96	4.707
700.000-799.999 kr.	987	4.610	61	4.672
800.000-899.999 kr.	587	4.369	78	4.447
900.000-999.999 kr.	380	4.554	2	4.555
1.000.000 kr. qaffasinnerusunillu	1.238	3.826	1	3.827

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq inuit 3.842-t 2022-mi ukiumut 200.000-249.999 koruunit akornanni isertitaqarsimasut. Inuk taamatut isertitaqartartoq inummut ilanngaatip qaffanneqarnerata kingorna 4.940 koruuninik atugassaqaqarnerulertussaavoq aammalu maleruagassanut ullumikkut atuuttunut sanilliullugu sulinermut ilanngaammik 10.783 koruuninik annertunerusumik tunineqartalertussaalluni. Pineqartoq agguaqatigiissillugu ukiumut 15.722 koruuninik atugassaqaqarnerulertussaavoq, qaammammut 1.310 koruuninik annertussusilinnik.

Inuk 500.000 – 599.999 koruunit akornanni isertitaqartartuq, ilanngaatiq annikilliartuaartinneqartarnerata allangortinneqarnera pissutigalugu, agguaqatigiissillugu sulinermut ilanngaammut 1.437 koruuninit annikinnerusunik pissarsisalertussaavoq, aammalu inummut ilanngaatiq qaffasinnerulernerata malitsigisaanik 4.825 koruuninik annertunerusunik tunineqartalertussaalluni. Agguaqatigiissillugu inuk taamatut isertitaqartartuq taamaalilluni ukiumut 3.388 koruuninik atugassaqarnerulertussaavoq, qaammammut 282 koruuninik annertussusilinnik.

Tassani agguaqatigiissitsilluni kisitsisit pineqarput aammalu aaqqissuusseqqinnerup tamarmiusup sunniutissaannut inuit ataasiakkaat isertitaasa ilanngaataasalu katitigaanerat apeqqaasussaalluni.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuutit allanik sunniteqartussatut nalilerneqanngillat.

8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut 2024-mi ulloq 19. juni aallarnerfigalugu ulloq 15. juli tikillugu soqutiginnittunut makkununga tusarniaassutigineqarpoq:

Avannaata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Kalaallit Nunaanni Advokatit, SIK, GE, Sulisitsisut, BDO, Grønlands Revisionskontor, Deloitte, EY, GrønlandsBanken, BankNordik, ASG, IMAK, Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK), AK, KNAPK, Revisoren i Sisimiut, Familieretshuset, ATP- Udbetaling Danmark og Statens Administration.

Siunnersuut tamatuma saniatigut piffissami matuma siuliani taaneqartumi tusarniaanermut nittartakkami takuneqarsinnaavoq.

Tusarniaanermut akissuteqaatini tiguneqartuni immikkoortut pingaarnerit matuma kinguliani ilanngussaq 2-mi eqqartorneqarput oqaaseqarfigineqarlutillu.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Meeqqanut akilersuutitut ilanngaatiginmissinnaatitaanerup atorunnaarsinneqarnerata malitsigisaanik § 5, imm. 4-mi sunniutaasumik iluarsiiisoqarpoq. Meeqqanut akilersuutit akileraarutaasussaataasut innersuussineq, atorunnaarsinneqartussatut siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 2-mut

§ 25 siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq, imarsiornermi nerisaqarnermut ilanngaat atorunnaarsinneqassasoq. Aalajangersakkami inuit namminersorlutik inuussutissarsiortut aamma inuit suliffeqarnerminni sulinermit ingerlataqartut, pineqartunut ilaatinneqarput.

Nr. 3-mut.

Siunnersuutigineqarpoq, akilersuisussap meeqqanut aapparismullu akilersuutitut ilanngaatiginittarnera pillugu § 26 atorunnaarsinneqassasoq.

Nr. 4-mut

§ 34-mi aalajangersakkat nutaat marluk atuutsinneqalissasut siunnersuutigineqarpoq.

§ 34, nr. 23-p ilanngunneqarnerani siunnersuutigineqarpoq aapparismut akilersuutit, akilersuutit tigusaqartartumut akileraarutaassanngitsut. Taamaattoq akileraaruserneqartassanngitsut piuserneqartartumut akilersuutit ilitsersuutit atuuttut malillugit aalajangersagaasoq. Akilersuutit annertunerusut taamaalillutik aapparismut akilersuutit tigusaqartartumut isertitaapput nalinginnaasumik akileraaruteqaataasussat.

§ 34, nr. 24-p ilanngunneqarnerani siunnersuutigineqarpoq, Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutit, ineqarnermut politikikkut suliniuteqarnerit ingerlanneqarnerannut ilaatillugu pisoq, akileraaruserneqartassanngitsut. Oqaatsimi, ineqarnermut politikikkut suliniutissat, ilaatinneqarsinnaapput tapiissutit inissiamik pilersuinermit tunngassuteqartut, ilanngullugu naleqquttumik akilimmik naleqquttumik pitsaassusilimmik inissiamik atugassiiisoqarnera aammalu ineqarnissamik qulakkeerinissaq, inissiap pissaassusaa inooqatigiinnermilu nalingiinnissaq pillugit siunnerfinnik siuarsaaviusut.

Nr. 5-imut

Aalajangersagaq § 38 a, imm. 1-imi atuuttumut naapertuuppoq. Taamaattoq siunnersuutigineqarpoq akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni kapitel 5 a-mut nutaamut innersuussut ilanngunneqassasoq. Tamatuma saniatigut erseqqissarneqarpoq, ilanngaatic nalinga innuttaasup NemKonto-anut tunniunneqartassasoq.

Nr. 6-imut

Siunnersuutigineqarpoq, sulinermit ilanngaatic allanngortinneqarnissaa aammalu ilanngaatic ingerlaavartumik tunniunneqartarnissaanut tunngavissiiinissaq siunertaralugit aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§ 38 b-g nutaamik oqaasertalerneqassasut.

§ 38 b siunnersuutigineqartoq sulinermit ilanngaammumt annertussusiliussassanik aningaasartaannullu killiliussassanut siunnersuutigineqartunik imaqarpoq. Aningaasartaannut annertussusissaliussat tamarmik ukiumut isertitaqarfiusumut tamarmut tunngassuteqarput.

Annertussusissaliussat qaffanneqarnerisa saniatigut allannguutaasooq tassaavoq, annertussusissaliussat allatut naatsorsorneqarnerat, taamaalilluni sulinermit ilanngaatic nalinga tunniunneqartussaq inatsisip oqaasertai tunngavigalugit naatsorsorneqarsinnaalissalluni. Sulinermit ilanngaatic nalinga, aningaasarsianut tunngaviusunut, inummumt ilanngaammumt aamma ilanngaammumt aalajangersimasumit annertunerusunut, procentiliussatut aalajangersagaasooq atorlugu, naatsorsorneqassasooq.

Aalajangersakkami imm. 2-mi ukiumumt sulinermit ilanngaammumt tunniunneqarsinnaasumumt annerpaaffissamumt killiliussaq aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkami imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, sulinermit ilanngaatic nalinga aningaasarsianut tunngaviusunut, inummumt ilanngaammumt aamma ilanngaammumt aalajangersimasumit annertunerusunut, procentiliussaq atorlugu annikillisikkiartuaarneqassasooq.

Aalajangersakkami imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq, ukiumumt sulinermit ilanngaatic annerpaaffissaa aammalu annikillisitsiartuaarnerumt isertitanut killiliussaq, ukiumumt pineqartunut annertussusiliussanut naleqqussaanermumt procentiliussaq malillugu iluarsineqartassasut. Annertussusissaliussat taakkua aamma ullumikkumt iluarsineqartarput.

Annertussusiliussanut naleqqussaanermumt procentiliussaq ukiut tamaasa aggustip qaammataani nalunaarutigineqartarpoq. Siunnersuummi annertussusiliussanik, annertussusiliussanut iluarsiiineq siullermeertumik ulloq 1. januar 2026 atuutilersumik pissasooq.

Inummut ilanngaammut aamma ilanngaammut aalajangersimasumut aningaasartanut killissanut, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat apeqqutaapput aammalu annertussusiliussanik iluarsiiisoqartarani.

Siunnersuummi § 38 c-mi siunnersuutigineqartumi, aningaasarsianut tunngaviusut, sulinermut ilanngaatip naatsorsorneqarnerani atorneqartussat, aalajangersarneqarput.

Aningaasarsianut tunngaviusut annertunerpaatigut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 38 c-mi aamma d-mi aningaasarsianut tunngaviusut atuuttut assigaat. Allannguut tassaavoq aningaasarsianut tunngaviusut naatsorsorneqarnissaat paragrafimi ataatsimoortinneqarnissaasa siunnersuutigineqarnera. Tamatuma saniatigut soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut innersuussutit nutarterneqarput.

§ 38 c, imm. 1-imi siunnersuutigineqartoq malillugu aningaasarsianut tunngaviusut soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni kingusinnerusukkut allanngortinneqartartumi, sipaarutissanut tunngaviusut aallaavigalugit, aalajangersarneqarput. Taamaattoq 2 aningaasarsianut tunngaviusussat marluk akornanni nikingasoqarpoq, Inatsisartut inatsisaasa marluk taakkua assigiinngitsunik siunertaqarnerat pissutaalluni.

Aningaasarsiat A-t aamma B-t akileraaruteqaataasussat aallaavigineqarput. Tamatuma kingunerisaanik aningaasarsianut A-t tamakkiisumik aningaasarsiaapput, tassami pineqartup ilanngaatissai, assersuutigalugu ernianut aningaasartuutit, isiginiarneqartanngimmata. Nammineq suliffeqarfimmi sinneqartoorutit ilanngaaseereernermi isertitatut ilanngunneqassapput, tassa imaappoq, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat tunngaviusullu nalinginnaasut malillugit ingerlatsinermut aningaasartuutit il.il. ilanngaatigineqareerneranni isertitat, assersuutigalugu amigartoorutaasut suminngaaneernerannit killilersuutininut tunngatillugu.

Soraarnerussutisiassanut akiliuteqarnerit, akileraarummi ilaatinngissinnaatitaaneranni pisut, aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqarput. Tamatumani qulakkeerneqarpoq aningaasarsianut tunngaviusut assigiissaartinneqarnissaat, soraarnerussutisiassanut aaqqissuussineq akiliutit ilaatinngissinnaatitaallugit imaluunniit taamaannginnersoq, apeqqutaanani.

Erninermut atatillugu sulinnigiffeqarnermi ullormusiat, aningaasarsiaqartut aamma namminersorlutik inuussutissarsiortut naartunermi, erninermi meeravissiaartaarnermilu sulinnigiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu erninermut atatillugu sulinnigiffeqarnermi tigusartagaat, aningaasarsianut tunngaviusunut ilanngutsinneqarput.

Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnit pissarsianit isertitat, aningaasarsianut tunngaviusunut ilanngunneqassasut. Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq ilaatigut aningaasarsianut tunngaviusut naatsorsorneqartarnerisa assigiissaatinneqarnissaat pisariitsuutinnissaallu, tassani assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffinnit nunanit allaneersunit pissarsiat aamma ernianit isertitat aalajangersakkami imm. 1 malillugu aningaasarsianut tunngaviusuni ilaatinneqarmata. Aalajangersakkami aamma isertitat qanoq ingerlateqatigiiffimmit aningaasarsiatut pissarsiasatullu tiguneqarsinnaaneranni iluanaapilunnissamik eqqarsartoqarsinnaanera, pinngitsoortinniarniarneqarpoq.

§ 38 c, imm. 3 aamma 4 siunnersuutigineqartut, § 38 d-p atuuttup imarisaasa assigai. Aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq, isertitat aalajangersimasut, aningaasarsianut tunngaviusunik nassuiaassummi ilaatinneqartussaannikkaluartut, aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqannginnissaat. Tassani ilaatinneqarput isertitassat, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinnermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mi aamma 3-mi aalajangersarneqartut. Tassani pineqarput soraarnerussutisiat, ilanngullugit tjenestemanditut, suliffeqarnermi, siusinaartumik utoqqalinermilu soraarnerussutisiat, isumaginninnermi ikiorsiissutit arlallit, ilanngullugit ineqarnermut tapiissutit, meeqqanut tapiissutit, ilinniagaqarnersiusit aamma meeqqanut akilersuutit. Taamaattoq isertitat inatsisit § 2, imm. 1-imi, nr. 1-4-mi taaneqartut naapertorlugit tunniunneqartartut, aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqarput. Tassani pineqarput Namminersorlutik Oqartussani, kommunini naalagaaffimmilu tjenestemandit aningaasarsiaat.

Aalajangersakkami imm. 4-mi isertitat aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§ 70-imi aamma 71-imi pineqartunut ilaatinneqartut, aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqanngillat. Tassani ilaatinneqarput umiarsuarmit sulinermit aningaasarsiat akileraaruseriffiup ilanngaaseereernermit aningaasarsianut nalunaarsuiffianni aammalu Dansk Internationalt Skibsregisterimi pineqartunut ilaatinneqartut. Isertitat taakkua aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqannginnerannut ilaatigut pissutaavoq, taakkua tiguisumut akileraaruteqaataasussaanninnerat, ilaatigullu tamatuma sulinermit ilanngaammik naatsorsuinnermut pisariunerulersitseqataasusnaanera.

§ 38 d-p siunnersuutigineqartup imarisai nutaajupput.

Sulinermit ilanngaatiq qaammatikkaartumik tunniunneqarsinnaanissaa siunertaralugu siunnersuutigineqarpoq, ilanngaatiq sulisitsisup aningaasarsianik A-nik tunniunneqarallartunik nalunaarutiginninneri (qaammatikkaartumik nassuiaatit) aallaavigalugit naatsorsorneqartassasoq naatsorsorneqassasorlu.

Assersuutigalugu sulisitsisunit nassuiaammik tigusaqartoqarsimanngippat, taamaalilluni sulinermit ilanngaatiq tunniunneqarsinnaassanngilaq.

Sulinermut ilanngaataagallartussap naatsorsorneqartarneranut periaasissaq inatsimmi aalajangersarneqanngilaq. Tamanna IT atorlugu periaasissamik ineriartortitsinermi akileraaruseriffimmut aalajangersartinneqassaaq. Tamatuma saniatigut akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 29 c siunnersuutigineqartoq innersuussutigineqarpoq.

Sulisitsisup paasissutissanik nalunaarutiginnereernerani sulinermut ilanngaata qaqugukkut tunniunneqartassanersoq ulluliussamik eqqortumik aalajangersagaq imaqanngilaq. Tamatumani nalunaarutiginninnerit suliarineqartarnerannut, ilanngaatip nalinganik naatsorsuisarnermut tunniussisarnermullu tunngatillugu akileraaruseriffik allanngorartitsisinnaassuseqartinneqarpoq.

Inuussutissarsiortunut namminersortunut tunngatillugu aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, B-nut akileraarutaagallartussanut akiligassanngoreersut akileneqareersullu aallaavigalugit sulinermut ilanngaataagallartussaq taamaallaat naatsorsorneqartassasoq tunniunneqartassasorlu. (B-skattebilletit). B-nik akileraarutinik akiliisoqanngippat, taamaalilluni sulinermut ilanngaatip tunniunneqarsinnaanissaanut tunngavissaqassanngilaq.

Imm. 1-imi pisut assigalugit, sulinermut ilanngaataagallartussap naatsorsorneqarneranut paasissutissat qanoq atorneqarnissaat akileraaruseriffimmut aalajangertinneqassaaq.

Aalajangersakkami imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, tunisinernit isertitat, sulinermut ilanngaammik naatsorsuisarnermut tunniussisarnermullu tunngatillugu isertitatut B-tut suliarineqartassasut. Tunisinerup aningaasartai A-tut isertitaapput, taamaattumik tunitsiviit akileraarutinik unerartitsinissamik piumasaqarfigineqarlutik. Kisianni aalisartut piniartullu namminersorlutik inuussutissarsiortuupput, taamaattumik taakkua aalajangersagaq manna malillugu pineqarlutik.

Sulinermut ilanngaatip annertuallaamik annikippallaamillu tunniunneqartarluni pisartussat annikillisinnissaat siunertaralugu § 38 e-mi siunnersuutigineqartumi siunnersuutigineqarpoq, tamatuma sulinermut ilanngaatip eqqortumik tunniunneqartarnissaa naatsorsuutigineqarnerulersippagu, nalunaarutiginninnerit il.il. imminermi pisarnerisa malinneqarnerisa saniatigut, akileraaruseriffiup tunniussigallarnerit, qaffaanerit imaluunniit annikilliliinerit pinngitsoortissinnaagai.

Aalajangersagaq piaaraluni akileraaruseriffiup periaatsimik ineriartortitsinermi allanngorartitsisinnaanissaa siunertaralugu atituumik ilusilerneqarpoq. Akileraaruseriffik assersuutigalugu nalunaarutiginninnerit kingusinaartumik tiguneqarpata imaluunniit sulisitsisup nalunaarutiginninneri amigarsimappata, sulinermut ilanngaammik tunniussinngissinnaavoq.

Akileraaruseriffiup aamma pineqartup ataatsimut katillugu ukiumoortumik aningaasarsianut tunngavissaannut missiliuineq aallaavigalugu, tamannalu tunngavigalugu annikilliartuaartinneqartussat naatsorsuutigineqarpat imaluunniit sulinermut ilanngaammik tunniussisoqartussaangippat, tunniussigallarnerit iluarsisinnaavai imaluunniit unitsissinnaallugit.

Aalajangersagaq taamatut nalilersuinissamut maleruagassanik erseqqinnerusunik imaqaangilaq. Akileraaruseriffiup ataasiakkaat isertitassaattut naatsorsuutigineqartunik il.il. aalajangersimasumik, ataasiakkaatigut nalilersuissarnissaa imaluunniit taamaaliornissamut allatigut pisussaaffeqarnissaa, siunnersuummi siunertarineqanngilaq.

Akileraaruseriffik IT atorlugu periaatsimik pilersitsisussaavoq, sioqqutsisumik aalajangeriikkamik naatsorsuinermit maleruagassanik, aalajangersakkanik il.il. aammalu oqaluttuarisaanermi isertitanut paasissutissanik, sioqqutsisumik nalunaarsuinerup ataasiakkaat ukiumoortumut aningaasarsiaannut tunngavissaannut missingersuineranik il.il. aallaaveqartumik. Taamaattumik missiliuinnisaq (naliliineq) suliffiup iluani periaatsimi aalajangersakkat, akileraaruseriffiup suliatigut IT atorlugu periaatsimik ineriartortitsinermini ilanngunnissaat naleqqussorisai, tunngavigalugit aalajangerneqassaaq. Aalajangersakkat taakkua ingerlaavartumik naleqqussarneqassapput aammalu piffissap ingerlanerani qaammatikkaartumik tunniussisarnerit eqqorneruleriartornissaat siunertarineqarluni. akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 29 c siunnersuutigineqartoq allatigut innersuussutigineqarpoq.

Akileraaruseriffik ukiup ingerlanerani nutaanik isertitanut paasissutissanik tigusaqarpat, akileraaruseriffiup sulinermit ilanngaatip qaammatikkaartumik tunniunneqartarnera aallarteqqinniarlugu aalajangersinnaavoq. Taamaattoq akileraaruseriffiup tamatumunnga pisussaaffeqarneranut aalajangersagaq imaqaangilaq. Taamaalilluni IT atorlugu periaatsip aallaqqaataaniit qanoq pisinnaasaqarnissaa aammalu siunissami atorsinnaassusai suut ineriartortinneqassanersut akileraaruseriffik allanngorartitsisinnaassuseqartinneqarpoq.

§ 38 f siunnersuutigineqartoq malillugu, ukiup isertitaqarfiusup naanerata kingorna, ataasiakkaat ukiumut aningaasarsianut tunngavissai tamarmiusut, ukiumoortumik sulinermit ilanngaat tunniunneqartoq aammalu ilanngaatinut tunniussigallarnerit ataatsimoortumik akileraaruseriffimmit naatsorsorneqassapput. Naatsorsukkat aalajangiinertut isikkoqarput.

Sulinermit ilanngaat qaammatisiutit malillugit ukiup ingerlanerani annikinaarlugu tunniussisoqartarsimappat, sinneruttut tigusisussamut tunniunneqassapput. Annertunaarlugit tunniussisoqartarsimappat, taakkua siunnersuummi § 38 g malillugu akilersinneqarsinnaapput.

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, aningaasarsianut tunngaviusut allanngornerat, sulinermut ilanngaammut 2.000 koruuninik annertunerusumilluunniit tunniussinermi allanngortoqarneranik malitseqarpat, aatsaat sulinermut ilanngaataatsorsorneqartoq, imm. 1 malillugu aallarteqqinneqarsinnaassasoq. Taamatut pisoqartillugu, tamanna tiguisissamut iluaqutaassanersoq iluaqutaassannginnersorluunniit apeqqutaatinnagu, aallartitseqqittoqassaaq.

Aningaasarsianut tunngaviusut allanngornerat 1.999 koruuninik annikinnerusunilluunniit ilanngaatip tunniunneqartalerneranik kinguneqarpat, aalajangiineq qaqeqqinneqassanngilaq. Taamaattumik aalajangiineq siusinnerusukkut nassiunneqartoq pisumi tassani inaarutaasuusaaq.

Sulinermut ilanngaammut annertuallaanik tunniussisoqarsimappat, § 38 g-mi siunnersuutigineqarpoq, annertunaarlugit tunniunneqarsimasut, sulinermut ilanngaammut kingusinnerusukkut tunniussinerni ilanngaatigalugit, akilersinneqassasut. Tamanna ukiumi isertitaqarfiusumi aammalu ukiuni isertitaqarfiusuni kingusinnerusuniittuni tunniussinerni killeqanngitsumik pisinnaavoq. Sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniunneqarsimasut utertillugit akilernerneqarnissaannut piumasagaat, ukiup isertitaqarfiusup kingorna ukiuni aggustimi imaluunniit septembarimi, ukiumoortumik naatsorsukkat nassiunneqareernerisa kingorna, nassiunneqassaaq.

Piumasagaat sulinermut ilanngaammut kingusinnerusumi tunniussinerni annikillisitsinikkut imaluunniit ilanngaatiginninnikkut akilersinneqarsinnaanngitsoq paasinarpat, aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, annertunaarlugit tunniunneqarsimasut piumasagaammik nassiussinikkut akilersinniarneqassasut. Taamaattoq sulinermut ilanngaammut annertunaarlugu tunniunneqarsimasumut piumasagaat katillugit 2.000 koruuninik annertuneruppat, aatsaat utertillugit akiliinissaq piumasarineqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut aalajangersarneqarpoq, peqqusissuteqarnermut akiliiffissaq tassaasoq, peqqusissuteqarluni akileeqqusinnissamut aalajangiinerup qaammat kingorna qaammammi ullunnaq siulleq. Ulloq akiliiffissaq kingulleq tassaavoq qaammat akiliiffissami ullunnaq kingulleq

Tiguisusaaq sulinermut ilanngaammik tigusinissamut pisinnaatitaalluni upperinnilluni imaluunniit upperinnigani tiguisimanersoq, utertillugit akilernissaannut piumasagaammut pingaaruteqanngilaq. Taamatuttaaq tiguisusaaq akileraaruseriffimmut eqqunngitsunik imaluunniit salloqittaalluni paasissutissanik tunniussinermini mianersuaalliorluni imaluunniit piaaraluni iliuuseqarsimanersoq, pingaaruteqanngilaq.

Aalajangersakkap imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq, sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniussisimaneq akileraartarnermi pinngitsaaliilluni akiliisitsinnissamik piumasagaammut il.il. assingusumik piumasagaateqalernerana.

Aalajangersakkami imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq, sulinermit ilanngaammut annertunaarlugit tunniunneqartut akilersinniarneqartarnerat aammalu sulinermit ilanngaammik tunniussinermi kingusinnerusukkut piumasaqaammi piumasaqaat ilanngaatigineqartassasoq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqartut.

N. 7-imut

§ 67, imm. 2-p allanngortinneqarnerani siunnersuutigineqarpoq, inummut ilanngaat 12.000 koruuninik qaffanneqassasoq.

§ 2-mut

Nr. 1-imut

Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni kapitali nutaaq, sulinermit ilanngaat pillugu allaffissornikkut aalajangersakkanik imaqartoq, ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 2-mut

§§ 29 a-c, tamarmik nutaajusut, ilanngunneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

§ 29 a, imm.1-imi siunnersuutigineqartumi siunnersuutigineqarpoq, sulinermit ilanngaat inuup Nemkontoanut taamaallaat tunniunneqarsinnaasoq. Aningaasat tunniunneqarsinnaanngitsut, ukiut 5-it qaangiunneranni atorunnaassapput.

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit ilanngaatiginnissinnaanerit sulinermit ilanngaatip tunniunneqartup 1/3-anut killilerneqassasoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq, tunniussinermi ilanngussinnaaneq akiliussigallarsinnaanerlu periarfissaatinneqassanngitsut.

Sulinermit ilanngaammi allaffissornikkut nammakkarsuutit annikillisinnissaat siunertaralugu § 29 b-mi siunnersuutigineqarpoq, sulinermit ilanngaammut qaammatikkaartumik tunniussisarnerit annertussusaasa Akileraaruserinermik Aalajangiisartunut naammagittaalliutigineqarnissaa periarfissaqartinneqassanngitsoq. Sulinermit ilanngaammut tunniussigallarnerit, taamatullu nalunaarutit il.il. tamannalu pillugu paasissutissat akileraaruseriffiup inummut nassiutissallugit toqqarsimasinnaasai imaluunniit nittartakkani il.il. pissarsiarineqarsinnaatitai, pisortat ingerlatsineranni suliatut isigineqarput.

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, annikinaarlugu tunniussineq 2.000 koruuninik annertunerusunilluunniit annertussuseqassangatinneqarpat, akileraaruseriffiup sulinermit ilanngaataagallartumut kingornatigut tunniussinissat pillugit qinnuiginninnerit suliarisassagai. Piumasaqaatit naammassineqarsimappata, akileraaruseriffiup

nalunaarutiginninnerit aamma ukiumut isertitanut missiliuineq il.il. aallaavigalugit eqqortutut nalilerpagu, akileraaruseriffiup aningaasat piaartumik tunniutissavai.

Aalajangersagaq malillugu akileraaruseriffik paarlattuanik, piumasaqaat 1.999 koruuniuppat annikinneruppalluunniit, sulinermut ilanngaammut tunniussigallarnerit kingornatigut tunniunneqarnissaat pillugu saaffiginnissutit suliarinissaannik pisussaaffeqanngilaq. Aalajangersakkamut siunertaavoq, sulinermut ilanngaataagallartup aningasartaannik annikinnerusunik kingornatigut tunniussinissaq pillugu saaffiginnissutinik suliarinninnermi suliassani nammakkersuinerup annikillisinnessaa.

§ 29 c-mi siunnersuutigineqarpoq, akileraaruseriffik pingaarnertigut aalajangersakkat siunnersuutip imarisa tunngavigalugit IT atorlugu periaasissamik, sulinermut ilanngaammik suliaqarfiusussamik, pilersitsissasoq. Periaasissami isertitanut sulisunullu paasissutissat aallaavigalugit ilanngaatiginninnaatitaasut kinaassusersineqartassapput, kiisalu ukiup ingerlanerani ilanngaataagallartussamut naatsorsuisassalluni tunniussisassallunilu, annertunaarlugit tunniunneqartut kingusinnerusukkut tunniussinerni ilanngaatigisassallutit aammalu ukiumoortumik takussutissianik pilersitsisassalluni il.il.

Akileraaruseriffik suliffiup iluani aalajangersakkanik, tunngavissarititaasunik, algoritme-nik suleriaasissanillu il.il., IT atorlugu periaasissami ilaasussanik, ilanngullugu isertitanut akileraarutinullu paasissutissat suut ukiumoortumik aningaasarsianut tunngavissanut missiliuinnermi ilaatinneqassanersut aalajangernissaanut, aalajangersaanissamut piginnaatinneqarpoq. Taakkunani ilaatinneqarsinnaapput maannakkut siusinnerusunilu ukiumoortumik isertitat pillugit paasissutissat. IT atorlugu periaasissamut aammalu missiliuinerit periaatsimit pilersinneqartunut aalajangersakkat tunngavigalugit, IT atorlugu periaatsimi kikkut ilanngaataagallartussamut tunniussivigineqassanersut aalajangerneqassaaq kiisalu ilanngaatit annertussusaannik ingerlaannartumik naatsorsuisassalluni, taakualu tunniussinissamut nassiuttassallugit.

Sulinermut ilanngaammut pisinnaatitaaneq, sulinermut ilanngaatip naatsorsorneqarnera tunniunneqarnissaalu aammalu ilanngaatiginninnissaq pillugit aalajangiinerit taamaalillutik IT atorlugu periaasissatut pilersinneqartumit ingerlaannartumik aalajangiiffigineqartassapput. Tamatuma saniatigut periaatsimut naatsorsuutigineqarpoq ukiumoortumik isertitanut missiliuinerit, sulinermut ilanngaatip naatsorsorneqarnera tunniunneqarnissaalu, kiisalu tassani ilanngaatiginnittarnissaq il.il. isumagineqassasut. Taamaaliornermi periaatsimi allaffissornikkut nammagassiinerit annikillisinneqarnissaat pingaartinneqarpoq. Taamaattoq Akileraaruseriffik aamma inatsimmi aalajangersakkat malillugit paasissutissanik nutaanik ilanngussinissamut imaluunniit kukkunernik il.il. iluarsiinissamut, ukiup ingerlanerani paasineqarsimasinnaasumut, periarfissaarutsinneqanngilaq.

Ukiumut naatsorsukkanik nassiussinermi, takuuk § 38 f siunnersuutigineqartooq, ilanngaasiiffigineqartussap aningaasarsianut tunngaviusut naatsorsorneqartut aammalu

ilanngaammut tunniunneqartut annertussusaat naammagittaalliutigisinnaavai. Aalajangiineq Akileraarusiineramik Aalajangiisartunut naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

§ 3-mut

Nr. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq, sulisoqarnermut akitsuut 1,9 procentinngorlugu aammalu sulisitsisunut namminersortut erninermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut aningaasaateqarfiannut akiliutigisartagaannut 2,1 procentinngorlugu, 1 procentpointimik qaffanneqassasoq.

Peqatigisaanik siunnersuutigineqarpoq maannakkut sulisoqarnermut akitsuutip aalajangersimasumut atugassanngortinneqartarnera atorunnaarsinneqassasoq.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Inatsimmi aalajangersakkat qaqugu atuutilissanersut aammalu inatsimmi inatsiseqarfiusuni pineqartunut tamanut pisussaaffiliissanersut atuuttussanngussanersullu, aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq aalajangersarneqarlunilu. Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2025 atuutilissasoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuut ukioq isertitaqarfiusoq 2025 aallarnerfigalugu atuutilernissaa erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna assersuutigalugu inummut ilanngaammut suliffeqarnermullu ilanngaammut, ukiumut isertitaqarfiusumut 2025-mut kingornalu atuutilersussamut allannguinermit tunngavoq. Aalajangersakkami imm. 3-5 ikaarsaarnermi aaqqissuussinernik imaluunniit aallaavimmut tassunga tulluarsaassutinik imaqarpoq.

Imm. 3-mut

Ukiumut isertitaqarfiusumut 2024-mut sulinermit ilanngaammut tunniussinissaq, 2025-mi pisussaq pillugu ikaarsaariarnermut aaqqissuussineq siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq, 2025-mi ilanngaammik tunniussinissamut maleruagassanik tunngavissaqarnissaq. Ikaarsaariarnissamut aalajangersakkap siunnersuutigineqartup imarisamigut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 38 e atuuttoq assingaa.

Imm. 4-mut

Erseqqissarneqarpoq sulisoqarnermut akitsuut aningaasarsianik allanillu akitsuuserneqartussaataitaasunut aningaasarsiarititanik tunniussinernut, inatsisip atuutilertera aallarnerfigalugu ilanngullugulu pisunut, atuutilissasoq, takuuk § 4, imm. 1.

Imm. 5-imut

Siunnersuutigineqarpoq tapiissutinut Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutinut akileraarusiisussaatsinnginneq, ukioq isertitaqarfiusoq 2024 aallarnerfigalugu ilanngullugulu atuutilissasoq. Taamaalilluni siunnersuut 2024-mi ukiumut inaarutaasumik akileraarutinik naatsorsuiffiusumut, akileraaruseriffimmit 2025-mi ingerlanneqartussamut, atuuppoq.

Ilanngussaq 1

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertai atuuttut</i>	<i>Siunnersuut</i>
	§ 1 Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi, ilaatigut Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 15. november 2007-imeersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 1. december 2021-meersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 30, 25. november 2022-meersumi kingullermillu Inatsisartut inatsisaanni nr. 61, 20. november 2023-meersumi allanngortinneqartartumi, makkua allanngortinneqarput:
§ 5, imm. 4. <i>Imm. 4.</i> Angajoqqaat, ataataassap/anaanassap, angajoqqaarsiat, aatap aanalluunniit meeqqamut inuussutissaqartitsissutitut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akilersuutigisimasaat meeqqap aningaasarsiaanut ilanngullugit naatsorsuunneqassanngillat tassaanngikkunik pilersuutitut akilersuutit imaluunniit akilersuisup inuussutissarsiorluni sulliviutaani sulinermi akissarsiat aammalu akilersuisup aningaasarsiaanit akileraaruteqaataasussanit ilanngaatineqarsinnaasut.	1. § 5, imm. 4, imatut oqaasertalerneqarpoq: ” <i>Imm. 4.</i> Angajoqqaat, ataataassap/anaanassap, angajoqqaarsiat, aatap aanalluunniit meeqqamut inuussutissaqartitsissutitut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akilersuutigisimasaat, taakkua akilersuisup inuussutissarsiorluni sulliviutaani sulinermi akissarsiatut tunniunneqarsimanngippata aammalu taassuma aningaasarsiaanit akileraaruteqaataasussanit ilanngaatineqarsinnaasimanngippata, meeqqap aningaasarsiaanut ilanngullugit naatsorsuunneqassanngillat.”
	2. § 25 imatut oqaasertalerneqarpoq: ” § 25. Aningaasarsiat akileraaruteqaataasussat naatsorsorneqarneranni § 24, imm. 1 apeqqutaatinnagu, nerisaqarnermut aningaasartuutaanerusut, aningaasarsiaqartup imaluunniit namminersorluni inuussutissarsiummik ingerlatsisup aalisariummi imaluunniit

	umiarsuarmi sulinini pissutigalugu aningaasartuutigisimasinnaasai, ilanngaatigineqartussaangillat.”
<p>§ 26. Akilersuisup aningaasarsiaanit akileraaruteqaataasussanit ilanngaatigineqarsinnaapput akilersuutit, piffissami akileraartussaaffimmi akiligassanngorlutillu akilerneqarsimasut ataani taagorneqartut:</p> <p>1) uuniarnermut atugassatut akilersuutit avinnerup averusernerulluunniit kinguneranik aappaasumit aapparisaamut qitornanulluunniit akilersuutigineqartut, aatsaat aapparisaq qitornalluunniit akilersuuteqartumi najugaqanngippata.</p> <p>2) Aappaasup aappaminut qitornanulluunniit akilersuuteqartumi najugaqanngitsunut inooqatigiinnngivinnertik pissutigalugu akilersuutigisai.</p> <p>3) Inuuniarnermut atugassatut akilersuutit uersakkanut akilersuuteqartumi najugaqanngitsunut tunniunneqartartut.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Qitornat inuuniarnerannut akilersuutit ilanngaatigineqarsinnaatitaanerannut patsisissaatitaatinneqarpoq akilersuuteqartussaaitap pisortanut akisussaassuseqarluni meeqqamik pilersuisussaalluniluunniit inuuniarnermut akilersuuteqartussaaitaanera.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Inuuniarnermut atugassatut akilersuutit imm. 1, nr. 1-imi taaneqartut ulloq aviffik averuserfilluunniit aallarnerfigalugu sunniuteqartumik ilanngaatigineqarsinnaapput. Inuuniarnermut atugassatut akilersuutit imm. 1, nr. 2-mi taaneqartut ulloq inooqatigiinnngivilerfik aallarnerfigalugu ilanngaatigineqarsinnaatitaapput.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Inuuniarnermut akilersuutit aappaasup akilersuutinik pisartup</p>	<p>3. § 26 atorunnaarsinneqarpoq.</p>

<p>imaluunniit qitornap akilersuutinin pisartup piffissat imm. 3-mi taaneqartut aallartiffigalugit aningaasarsiaannut akileraaaruteqaataasussanut naatsorsuunneqassapput.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Akileraaruseriffiup inuuniarnermut akilersuutit aappaasumut qitornanullu agguanneqarnerannut isumaqatigiissut imaluunniit aalajangiineq naatsorsuutiginnitsoorsinnaavaat. Inuuniarnermut atugassatut akilersuutit isumaqatigiissutaasimasut naammaginangivissutut isigineqartariaqarpata aammalu immikkut pissuteqarluni isumaqatigiissut pilersuinissamik siunertaqarani isumaqatigiissutigineqarsimasutut takussutissiippat, taava isumaqatigiissut akileraaruseriffimmit sumiginnarneqarsinnaavoq.</p>	
	<p>4. § 34-imi ilanngunneqarpoq:</p> <p>”23) Avinnermi imaluunniit averusernermi aapparissamut akilersuutit, aapparissamut akilersuutinit, Familieretshuset aapparissamut akilersuutinin aalajangersaasarnermut malittarisassiai najoqqutarineqarsinnaasut malillugit akilersuutinin tigusaqartartoq aamma akilersuisoq najugaqatigiinngippata imaluunniit sumiiffimmi ataatsimoortumiinngippata, annerpaatut aalajangersarneqarsinnaasumit, annertunerunngitsut.</p> <p>24) Ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutit, ineqarnermut politikkikkut suliniutissat piviusunngortinnissaannut ilaatillugu Namminersorlutik Oqartussanit tunniunneqartartut.”</p>

<p>§ 38 a, imm. 1. Sulinermut ilanngaas qinnuteqaateqarnani inunnut imm. 2-mi pineqartunut akilerneqartarpoq. Sulinermut ilanngaas kapitalimi matumani malittarisassat naapertorlugit naatsorsorneqartarpoq akilerneqarlunilu.</p>	<p>5. § 38 a, imm. 1, imatut oqaasertalerneqarpoq: ” Sulinermut ilanngaas qinnuteqaateqarnani inunnut imm. 2-mi pineqartunut akilerneqartarpoq. Sulinermut ilanngaas kapitalimi matumani aamma akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni kapitali 5 a-mi malittarisassat naapertorlugit naatsorsorneqartarpoq akilerneqarlunilu.”</p>
<p>§ 38 b. Sulinermut ilanngaas ukiumut akissarsiaqarfiusumut ataatsimut imatut annertussuseqarpoq: 1) Sulinermut ilanngaas aningaasarsianut tunngaviup § 21, imm. 2 malillugu ilanngaas aalajangersimasooq ilanngullugu § 67 malillugu inummumut ilanngaasit qaangernerani 7,0 procentimik annertussuseqarpoq. Kisiannili sulinermut ilanngaasit ukiumi aningaasarsiorfiusumi ataatsimi 9.800 kr. qaangersinnaanngilaa. 2) Sulinermut ilanngaas aningaasarsianut tunngaviup ukiumut ataatsimut 386.000 kr.-nik qaangerneranni 4,5 procentimik annikillisinneqassaaq. Kisiannili sulinermut ilanngaasit ukiumi aningaasarsiorfiusumi ataatsimi 0 kr.-nik appasinnerusinnaanngilaq. <i>Imm. 2.</i> Imm. 1-imi aningaasat annertussusaat aningaasarsianullu tunngaviup killingi ukiumut aningaasarsiorfiusumut 2020-mut atuupput. Aningaasat annertussusaat isertitanullu tunngaviup killingi ukiumut aningaasaqarfiusumut pineqartumut akit aaqinnerannut procenti atorlugu 1. januar aaqinneqartassapput, tak. Procenti aaqiissutissaq aamma maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat.</p>	<p>6. § 38 a-p kingorna §§ 38 b-g aammalu qulequttat taakkununga atasut imatut oqaasertalerneqarput: ” § 38 b. Sulinermut ilanngaasit tunniunneqartup nalinga, aningaasarsianut tunngaviusut, takuuk § 38 c, inummumut ilanngaasit, takuuk § 67, aamma ilanngaasit aalajangersimasup, takuuk § 21, imm. 3, katinnerannit annertunerusup, 17,5 procentiattut annertussuseqarpoq. <i>Imm. 2.</i> Taamaattoq sulinermut ilanngaas tunniunneqartoq ukiumi isertitaqarfiusumi ataatsimi 15.750 koruuninit annertunerusinnaanngilaq. (2025-mi annertussusaa). <i>Imm. 3.</i> Sulinermut ilanngaasit nalinga aningaasarsianut tunngaviusut, takuuk § 38 c, ukiumut 250.000 koruuninit annertunerusup 6,3 procentianik annikillisinneqassaaq. (2025-mi annertussusaa). Taamaattoq sulinermut ilanngaasit amigartooruteqarfiusinnaanngilaq. <i>Imm. 4.</i> Imm. 2-3-mi aningaasartat aamma aningaasarsianut tunngaviusunut killiliussat ulloq 1. januar 2026 aallarnerfigalugu ilanngullugulu, ukiumut aningaasaliiffiusumut pineqartumut procenti aaqiissutissaq atorlugu siullermeersumik ukiumut iluarsineqassapput, takuuk procenti</p>

§ 38 c. Suliffeqarnermut ilanngaammut isertitat tunngaviusussat tassaapput isertitat A-t aamma B-t ataatsimut katillugit, aningaasat § 41, imm. 2 aamma § 47 b, imm. 6 malillugit iserititani akileraarusertussani ilanngunneqanngitsut ilassutigalugit.

Imm. 2. Aningaasarsianut tunngavinnut ilaapput aktiaatinit iluanaarutit Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnit pissarsiat. Iluanaarutit pissarsiarineqartut iluanaarutinit akileraarutit sioqqullugit naatsorsorneqassapput.

§ 38 d. Isertitanut tunngavissat naatsorsorneqarneranni, tunniussinerit imm. 2, nr. 1-4-mi aalajangersakkami tassani taaneqartut eqqaassanngikkaanni, tunniussinerit soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mi aamma 3-mi taaneqartut ilanngunneqassanngillat.

Imm. 2. Aningaasarsianut tunngavimmik naatsorsuinnermi aamma aningaasarsianit isertitat il.il. §§ 70 aamma 71-imi ilaasut ilanngunneqassanngillat.

Naatsorsuineq akiliinerlu

§ 38 e. Akileraartarnermut ingerlatsiviup aningaasarsianut tunngavik, tak. § 38 c-38 d, aamma sulinermut ilanngaaf 1. september nallertinnagu naatsorsortassavai. Aningaasarsianut tunngavik minusimiippat, sulinermut ilanngaaf 0 kr.-ussaaq. Sulinermut ilanngaaf nalinga akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsisartut Inatsisaanni § 25 naapertorlugu akileraarutit sippuutaat akilerneqartassapput

aaqqiissutissaq aamma maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat.

§ 38 c. Sulinermut ilanngaammut aningaasarsianut tunngaviusut tassaapput aningaasarsiat A-t aamma B-t akileraaruteqaataasartut katillugit, aningaasat § 41, imm. 2, aamma § 47 b, imm. 6 malillugit aningaasarsiat akileraaruteqaataasussanut naatsorsuinnermi ilanngunneqanngitsut, ilassutigalugit.

Imm. 2. Aningaasarsianut tunngaviusuni, aktianit iluanaarutit Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnit tiguneqartut, ilaapput. Iluanaarutit tiguneqartut, iluanaarutinit akileraaruteqannginnermi aningaasartaannut naatsorsorneqassapput.

Imm. 3. Aningaasarsianut tunngaviusuni tunniussinerit, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mi aamma 3-mi taaneqartut, ilaatinneqassanngillat tunniussinerit aalajangersakkami imm. 2, nr. 1-4-mi taaneqartut tassani ilaanatik.

Imm. 4. Aningaasarsianut tunngaviusuni aammattaaq aningaasarsiat § 70, imm. 2-mi, aamma § 71, imm. 4-mi pineqartunut ilaasut, ilaatinneqassanngillat.

Tunniussinerugallartut

§ 38 d. Sulinermut ilanngaataagallartumik naatsorsuineq tunniussinerlu aningaasarsiat A-t, akileraaruseriffimmut aningaasarsiat A-tut nalunaarutigineqartut, pineqartunut ilaatinneqartut, tunngavigalugit qaammatikkaartumik pissapput.

Imm. 2. Namminersorluni inuussutissarsiummik ingerlatsisut, imm. 1-imi ilaatinneqartunik isertitaqartanngitsut,

suliarineqarlutillu. Kisiannili akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 2 malillugu taarsiisoqartassanngilaq.
Imm. 2. Akileraartarnermut ingerlatsiviup sulinermut ilanngaati ukiumoortumik naatsorsornera nassiuttassavaa.

§ 38 f. Akileraartarnermut ingerlatsiviup inunnu aningaaserivimmi nalunaarsorsimasumik kontoqartunut sulinermut ilanngaati siumoortumik qaammammut ataasiarluni tunniussinnaavaa. Tunniussineq pissaaq kingusinnerpaamik isertitat A-t, akileraarutinik B-nik aamma pissarsianit akileraarutinik §§ 38 c-38 d-imi isertitanut tunngavigisani pineqartunut ilaasunik akiliineq pillugit paasissutissat akileraartarnermut ingerlatsivimmit tiguneqareernerisa kingorna qaammatit marluk qaangiunneranni. Qaammammut ataatsimut tunniussinermi, ukiumi sulinermut ilanngaati tamarmiusup akileraarutitigut nalingata 1/12-ia qaangerneqarsinnaanngilaq, takuuk § 38 b, imm. 1, nr. 1, uniffik kingulleq.

Imm. 2. Inuup ukiumi isertitaqarfiusumi isertitassanut tunngavigisaanni tamarmiusuni, atugassat aningaasartaasa annertussusissai § 38 b, imm. 1-imi aalajangersagaasut qaangerneqassasut, akileraartarnermut ingerlatsiviup ilimagippagu, akileraartarnermut ingerlatsiviup siumoortumik sulinermut ilanngaati tunniutinngissinnaavaa imaluunniit tunniussassat ikilisissinnaallugit.

Imm. 3. Naalakkersuisut siumoortumik tunniussinissamut piumasaqaatit pillugit, kiisalu naatsorsuisarneq aamma sulinermut ilanngaati siumoortumik tunniunneqartarnera pillugit

sulinermut ilanngaataagallartumik akileraarutaagallartut B-t akiligassanngortut akilerneqartullu aallaavigalugit, qaammatikkaartumik naatsorsuunneqassapput tunniussivigineqassallutillu.

Imm. 3. Aningaasarsiat, aalisarnermit, piniarnermit savaateqarnermillu tunisassianik Kalaallit Nunaanni tunisassiorfinnut tunisinermi pissarsiarineqartut, aningaasarsiatut imm. 2-mi taaneqartutut, suliarineqassapput. Taamaattoq tunniussinermi tunitsivimmit akileraarutit A-t nalunaarutigineqartut aallaavigineqassapput.

§ 38 e. Ukiumut sulinermut ilanngaammik eqqortumik tunniussisoqarneranit tamanna malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpat, sulinermut ilanngaataagallartoq § 38 d-mi taaneqartoq akileraaruseriffiup annikillisissinnaavaa, qaffassinnaavaa imaluunniit pinngitsoortissinnaallugu. Akileraaruseriffiup inuup ataatsimoortumik ukiumut aningaasarsiai ilisimappagit § 38 f malillugu pisuni sulinermut ilanngaammik piumasaqaatigineqartut tunniunneqarsinnaapput. Aammattaaq inuup ukiumut aningaasarsiai taamaakkaluartoq § 38 b, imm. 2-mi akigititanit appasinnerusussaasut naatsorsuutigineqarpat, akileraaruseriffiup qaammatikkaartumik tunniussisarnerit aallarteqqinniarlugit aalajangersinnaavaa.

*Sulinermut ilanngaati
naatsorsorneqartarnera
tunniunneqartarneralu*

§ 38 f. Akileraaruseriffiup aningaasarsianut tunngaviusunut, ukiumi sulinermut ilanngaati katillugu nalinganut

maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 38 g. Akileraartarnermut ingerlatsivik ukiumi akileraarusiiffiusumi ulloq 1. septembari tikitsinnagu isertitanut tunngaviusut naatsorsorlugit inaarutaasumik, takuuk § 38 c-38 d, sulinermut ilanngaat aammalu 38 f malillugu sulinermut ilanngaatit siumoortumik tunniunneqartut naatsorsorlugit suliarissavai. Sulinermut ilanngaat siumoortumik tunniunneqartoq, sulinermut ilanngaammit naatsorsorneqartumit annikinnerusimappat, sinneruttut tunniunneqassapput.

Tunniussineq, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25-imi akileraarutit sippuutaannik tunniussisarneq pillugu maleruagassat malillugit, pissaaq. Taamaattoq akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 2 malillugu ajunngitsorsiassaqaartitsisoqassanngilaq. Siumoortumik sulinermut ilanngaat annertunaaraluni tunniunneqarsimappat, aningaasartai akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 24-imi maleruagassat malillugit akileraarutissaat sinnerisut, akilersinneqassapput.

Imm. 2. Akileraartarnermut ingerlatsiviup ukiumi sulinermut ilanngaammut aammalu sulinermut ilanngaatit siumoortumik tunniunneqartunut naatsorsukkat, ukiumoortumik nassiuttassavai..

aammalu sulinermut ilanngaataagallartumut qaammatikkaartumik tunniunneqartumut naatsorsukkat, kingusinnerpaamik ukiup isertitaqarfiusup kingorna ulloq 1. september nassiutissavai. Sulinermut ilanngaammi annikinaarlugit tunniussisimanermi, naatsorsukkat nassiunneqareernerisa kingorna kingusinnerpaamik qaammatip ataatsip qaangiunnerani, taakkua tunniunneqassapput. Annertunaarlugit sunniussisimanermi § 38 g malillugu akiliisitsisoqassaaq.

Imm. 2. Aallartitseqqinnermi sulinermut ilanngaammut 2.000 koruuninik annertunerusumilluunniit tunniussisoqartussanngussappat, imm. 1 malillugu naatsorsuineq aallarteqqinneqarsinnaavoq.

Utertillugit akiliisarneq

§ 38 g. Sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniussisimanermi, annertunaarlugit tunniunneqarsimasut, inuup kingusinnerusukkat ukiup isertitaqarfiusup pineqartup ingerlanerani imaluunniit ukiumi isertitaqarfiusumi kingusinnerusumiittumi sulinermut ilanngaammik tunniussinissamik piumasagaataani, ilanngaatigineqassapput.

Imm. 2. Sulinermut ilanngaammi annertunaarlugit tunniunneqarsimasut, imm. 1 malillugu akilersinneqarsinnaanngitsut, piumasagaat katillugu 2.000 koruuninit annertuneruppat, peqqusissuteqarnermi utertillugit akilerneqassasut piumasarineqarsinnaavoq. Tamakkiisumik akileraartussaataajunnaarnermi, sulinermut ilanngaat annertunaarlugu tunniunneqarsimasooq oqaaseqatigiit siulliit malillugit akilersinneqassaaq. Peqqusissuteqarnermut akiliiffissaq tassaavoq, peqqusissuteqarluni

	<p>akileqqusinissamut aalajangiinerup qaammat kingorna qaammammi ulluinnaq siulleq. Ulloq akiliiffissaq kingulleq tassaavoq qaammat akiliiffissami ulluinnaq kingulleq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniussisimanermi akileqqusat akileraartarnermut akiliutissatut isigineqassapput, akileqqusallu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 598, imm. 2, nr. 3 aamma Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§ 100 aamma 101 naapertorlugit pinngitsaaliilluni akileqquneqarsinnaapput.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Sulinermut ilanngaatip annertunaarlugu tunniunneqarsimasup akilersinneqartarnera pillugu aammalu sulinermut ilanngaammi kingusinnerusukkut piumasaqaateqarnerup tamakkiisunngortinneqarnissaa pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.”</p>
<p>§ 67, imm. 1. Qaammatisiutit malillugit ukioq pineqartooq sioqqullugu ukiup affaani siullermi Inatsisartut ataatsimiinneranni Inatsisartut allatut aalajangiisimangippata, inummut ilanngaatip annertussusissaa 48.000 koruuninut aalajangersarneqassaaq.</p>	<p>6. . § 67, imm. 1-imi, ”48.000” allanngortinneqarpoq uunga: ”60.000”.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 2. november 2006-meersumi, takuuk Namminersorlutik Oqartussat inatsimmut nalunaarutaat nr. 11, 3. november 2021-meersooq, Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 1. december 2021-meersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 21. november 2022-meersumi,</p>

	<p>kingullermillu Inatsisartut inatsisaanni nr. 65, 20. november 2023-meersumi allanngortinneqartumi, makkua allanngortinneqarput:</p>
	<p>1. § 29-p kingorna qulequttatut nutaatut ilanngunneqarpoq: ”Kapitali 5 a <i>Sulinermut ilanngaas</i>”</p>
	<p>2. Qulequttap nutaap kingorna ilanngunneqarpoq: ” § 29 a. Sulinermut ilanngaasip nalinga tiguisissap nemkontoanut tunniunneqassaaq. Aningaasat oqaaseqatigiit siulliit malillugit tunniunneqarsinnaanngitsut, § 46 a, imm. 5 malillugu suliarineqassapput. <i>Imm. 2.</i> Pisortat sulinermut ilanngaasami tunniunneqartussani ilanngaasiginninnerat, tunniunneqartussat 1/3-anit annertunerusinnaanngilaq, taamaattoq takuuk aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 38 g, imm. 1. Sulinermut ilanngaasimik tunniussinermi akiliussigallartoqarsinnaanngilaq imaluunniit piunneqarsinnaanngilaq ilannguttoqarsinnaanani. <i>Naammagittaalliorneq</i></p> <p>§ 29 b. Inuit ukiup isertitaqarfiusup ingerlanerani sulinermut ilanngaasip tunniunneqarallartup annertussusaa pillugu Akileraarusinermik Aalajangiisartunut naammagittaalliorsinnaanngillat. <i>Imm. 2.</i> Sulinermut ilanngaas 2.000 koruuninik annertunerusunilluunniit sulinermut ilanngaataagallartumi annikinaaraluni tunniussisoqarsimasoq ilimagineqartariaqarpat,</p>

	<p>akileraartussaataasup qinnuteqarnerani sulinermut ilanngaas, akileraaruseriffiup naliliinera malillugu annikinaarlugu tunniunneqarsimasooq, piaartumik tunniunneqassaaq. Naalakkersuisut qinnuteqarnerup ilusissaa imarisassaalu pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, ilanngullugu qinnuteqarneq qarasaasiatigoortumik tunniunneqassasooq.</p> <p style="text-align: center;"><i>Sulinermut ilanngaasip allaffissornikkut aqunneqarnera</i></p> <p>§ 29 c. Akileraaruseriffik sulinermut ilanngaasip naatsorsorneqarnissaanut tunniunneqarnissaanullu IT atorlugu periaasissamik pilersitsissaaq aammalu aalajangersakkanik, killissaliussanik aamma algoritmenik IT atorlugu periaatsimi naatsorsuinermi taakkuninngalu tunniussinermi ilaasussanik, aalajangersaassalluni. Paasissutissat aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 38 c-mi aamma d-mi taaneqartut saniatigut, paasissutissat suut, ilanngullugit siusinnerusukkut ukiuni isertitarineqarsimasut pillugit paasissutissat, qaammatikkaartumik tunniussisarnerit annikillisinneqarnerannik malitseqarsinnaanersut imaluunniit tunniunneqanngissinnaanersut, akileraaruseriffiup aalajangersassavaa.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naalakkersuisut sulinermut ilanngaasip allaffissornikkut aqunneqarnera pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.”</p>
	§ 3

	<p>Sulisoqarnermut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 2. novembari 2006-meersumi, kingullermik Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 19. november 2020-meersumi allanngortinneqartumi, makkua allanngortinneqarput:</p>
<p>§ 2, imm. 1 Sulisoqarnermut akitsuut, inuussutissarsiutinut atatillugu ilinniartitseqqittarnermi, sulisoqarnermi ilinniartitseqqittarnerit piginnaasallu ineriartortinneqarnissaasa aningaasalersorneqarnerannut ilaasoq akissarsiarititat katinnerisa 0,9 %-attut annertussuseqarpoq.</p>	<p>1. § 2, imm. 1, imatut oqaasertalerneqarpoq: ”Sulisoqarnermut akitsuut akissarsiarititat katinnerisa 1,9 procentiattut annertussuseqarpoq.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p style="text-align: center;"><i>Atuutilerneranut ikaarsaariarnermullu aalajangersakkat</i></p> <p>Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2025 atuutilerpoq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Inatsisartut inatsisaat ukioq isertitaqarfiusoq 2025 aallarnerfigalugu atuutilerpoq, taamaattoq imm. 3-5 takuuk.</p> <p><i>Imm. 3.</i> 2024-mi ukioq isertitaqarfiusoq pillugu sulinermit ilanngaammut tunngatillugu akileraaruseriffik ulloq 1. september 2025 tikitsinnagu aningaasarsianut tunngaviusunut naatsorsuissaaq aammalu sulinermit ilanngaat naatsorsussallugu. Aningaasarsianut tunngaviusut amigartooruteqarfiuppata, sulinermit ilanngaat 0 koruuniussaaq. Ukiumut isertitaqarfiusumut 2024-mut sulinermit ilanngaatip nalinga, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25 malillugu akiliutaavallaarsimasoq tunniunneqassaaq allatigullu suliarineqassalluni. Taamaattoq</p>

	<p>akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 2 malillugu ajunngitsorsiassaqartitsisoqassanngilaq. Akileraaruseriffiup ukiumi sulinermit ilanngaatiq naatsorsorneqarnera nassiutissavaa.</p> <p><i>Imm. 4. § 3</i> aningaasarsianut allanullu akissarsianut akitsuuserneqartussaataitaasunut, ulloq 1. januar 2025 kingusinnerusumiluunniit tunniunneqartunut, tunngatillugu atuutissaaq.</p> <p><i>Imm. 5. § 1, nr. 4-mi, § 34, imm. 1, nr. 24</i> siunnersuutigineqartoq, ukiumut isertitaqarfiusumut 2024-mut kingornanullu atuutissaaq.</p>
--	---

Ilanngussaq 2

Tusarniaanermut akissuteqaatinut allakkiaq

Tusarniaaffiit tulluuttut siunnersuummut oqaaseqaatinik imaqartunik tusarniaanermi akissutunik nassiussipput: ATP (Udbetaling Danmark), Familieretshuset, Sulisitsisut aamma Grønlandsbanken.

Matuma kinguliani tusarniaaffigineqartut oqaaseqaataanni immikkoortut pingaarnerit nalinginnaasumik allannilerlugit issuarneqarput, Naalakkersuisunit oqaaseqaateqarnerit *uingasumik* allannilerlugit allanneqarlutik.

Udbetaling Danmark

Meeqqanut akilersuutitut akiliutitut ilanngaasiisinnaatitaanermik pisinnaatitaaffik aamma aapparisaq akileraarutit atorunnaarsinneqarnerat, peqatigisaanik akiliutitik taakkunannga akiliinerup akiliutitik tiguisumut akileraarummut akiliisussaataajunnaarneq, illuatungerisap Danmarkimiinnerani, aappaatalu Kalaallit Nunaanniinnerani kinguneqaateqassaaq. Akiliutitik tiguisoq Kalaallit Nunaanni najugaqarpat, akiliut tiguisumut akileraaruserneqartussaassanngilaq, peqatigisaanillu akiliut taannarpiq akiliummik akiliisumut, Danmarkimi najugaqartumut, ilanngaatigineqarsinnaassaaq. Taamatut aamma akiliut illuatungerisamit Kalaallit Nunaanni najugaqartumik akilerneqartartoq

ilanngaataasinnaassanngilaq, peqatigisaanillu akiliummik tiguisussamut Danmarkimi najugaqartunut akileraarutitut akiligassaasussaalluni.

Meeqqanut aapparisaanullu akiliutit ilanngaatigineqarsinnaanerannik atorunnaarsitsineq peqatigisaanillu akiliutinik taakkuninnga tigusanik akileraarutitut akiliisussaanninneq, qallunaat kalaallillu akileraarusiisarnermut inatsisaanni immikkoortuni taakkunani assigiinnginnermik inerseqassaaq. Assigiinngissutit taamaattut aamma nunat allat akileraarusiisarnermik aaqqissuussineranni aamma atuutissapput. Suliami matumani qanoq nunat allat akileraartarnermik inatsisiminnik qanoq aaqqissuisimanagerat qitiusumik apeqqutaanngilaq, Inatsisartulli nunatsinni akileraaruseeriaatsip qanoq aaqqissuunneqartariaqarnerannik isumaqarnerannik, taamaalillunilu innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut assigiimmik pineqarnissaat matumani pineqarluni.

Familieretshuset

Inatsisissatut siunnersuut naalagaaffeqatigiit iluanni meeqqanut aapparisaanullu akilersuutit passunneqartarnerannut assigiinngitsumik periuseqarnissamik siunnerfeqarpoq. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 26-mik atorunnaarsitsineq, aapparisaanullu akiliutit pingajorarterutaasa missaannik apparneqarnerannik, Danmarkimilu meeqqanut akilersuutit qaffanneqarnerannik malitseqassaaq. Nunani allani akiliutinik akiliisussaataitanermi akileraartarnermut pissutsit, akiliutip annertussusilerneqarnerannik aalajangernermi sunniuteqarnerat, tamatumunnga tunuliaqutaavoq. Akiliutip annertussusaanik aalajangiinermi akileraarutitut ilanngaasiisnaaneranut periarfissaqannginneq isiginiarneqartarpoq. Danmarkimi aapparisaanullu akilersuutit imaluunniit meeqqanut akiliutip qaffanneqarnerannik aalajangersaanermut toqqammavissaqarpat, taamaalilluni pingajorarterutit missaani nalinginnaasumik missingiinnikkut appaasoqassaaq. Akilersuutinik suliaasat amerlangitsuinnaanerat, Familieretshuset naliliutigaa.

Qallunaat malittarisassaanni nunat ilaat meeqqanut aapparisaanullu akilersuutitut ilanngaassisanninnerat isiginiarneqartarpoq, taamatullu aamma akiliutinik taakkunanna tiguisut, isertitanit taakkunanna akileraaruserneqartanninnerat, tusarniaanermut akissutit takutippaa.

Sulisitsisut

Suliffeqarnermut akitsuutit 1 procentimik qaffanneqarnera namminersorlutik inuussutissarsiortunut qaavatigut akileraarusiisaaq. Suliffeqarfiit aningaasartuutaanerusoq akiminnik qaffaanermikkut matussuserniassavaat, taakkununngalu matussusiisussat tassaassapput atuisut pisortallu ingerlatsivii.

Suliffeqarnermut akiliutip aalajangersimasumut atugassaanerata atorunnaarsinnera, ingammik isorliunerusuni suliffeqartut ilinniagaqarnissamik neqeroorfigineqarnissaannut periarfissanik

ajornerulersitsissaaq. Akiliutip aalajangersimasumut atugassaaneramik atorunnaarsitsineq Sulisitsisut isornartuutipaas.

Namminersorlutik inuussutissarsiortut suliffeqarnermut akitsuummik aningaasartuutiginerusaminnik illuatungiliiniarnissaat ilimagineqartariaqarpoq, tamannalu ilaatigut akiminnik qaffaanerminnik pisinnaavoq, aammali aaqqissuusseqqinnermikkut, imminut isumagisunnngortitsinermikkut digitalinngorsaanermikkut il.il. tamanna aamma pisinnaavoq. Inummut ilanngaammik sulinernullu akitsuummik qaffaaneq akerlianik innuttaasut isertitakitsut taamaattunik qaffaanernut iliuuseqarsinnaanerannik periarfissaannik pitsannguissaaq. Namminersorlutik inuussutissarsiortut suliffeqarnermut akitsuummik akiliutiginerusassaas 77 mio. kr.-t missaanniipput. Tusarniaanermut akisuummi taaneqareersutut, aningaasartuutaaneruset taakku nioqqutissat sullississutillu, kommuninit namminersorlutillu oqartussanit pisiarineqartut akiisa qaffasinnerunerisigut aningaasalersorniarneqassapput. Aappaa – naggataagut – innuttaasunit aningaasalersorneqassaaq. Innuttaasut ataatsimut akileraarutinut akiliutaas 366 mio. kr.-t missaannik appartinneqartussaammak, innuttaasooq nalinginnaasooq suliffeqarnermut akitsuutip annikitsumik qaffanneqarnerata kinguneramik annikitsumik akit qaffariarnerannik nammassinnaasooq naliliutaavoq.

Aalajangersimasumut atuisussaanerup atorunnaarsinneqarnera aningaasartuutini manna tikillugu akitsuutip aalajangersimasunik atugassap matussusigassaani allannguuteqassanngilaq. Taamaalilluni aalajangersimasunut atugassanngortitsisarneq atorunnaarsinneqaraluartooq, inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut immikkoortumi ilinniaqqinnernut piginnaanngorsarnernullu aningaasartuutinut kontuni sipaarniarneqassanngilaq. Isorliunerusuni suliffeqartut allallu siusinnerusukkutulli pikkorissarnernut il.il. suli peqataasinnaapput.

Grønlandsbanken

GrønlandsBANKENip siunnersuutip innuttaasunik suliffeqarnissamut pilerinerulersitsinera pitsaasuutippaa. Tamatuma sanitigut GrønlandsBANKENip aamma siunnersuut isumaginninnikkut ingammik isertitakinnerusunut aningaasanik oqilisaaneramik erseqqissarnissaanik pissutissaqalersitsivoq. Siunnersuut akileraarusiisarnikkut ilanngaatit arlallit atorunnaarsinneqarnerisigut aningaasalersorneqarpoq, tamannalu aningaaseriviup malittarisassanik pisariillisaanertut aamma isigaa. Naak siunnersuut suliffeqarsinnaasut amerlanerulernissaannik siunnerfeqaraluartooq, taamaattoq suliffeqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera killormut nusutsisooq aningaaseriviup oqaatigiumavaa.

Suliffeqarnermut akitsuut immikkut isigalugu suliffeqartut akilinerisa tungaannut nutsuisooq aallaavittut ilimagineqassaaq. Akerlianik innuttaasut aningaasanik atugassaasa qaffariarnerat atuinerulernermik taamaalillunilu aamma suliffeqartut amerleriarnerannik kinguneqassasooq ilimagineqarpoq.